

1994. ÉVI II. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ ALKOTMÁNYÁRÓL ÉS KORMÁNYZATÁRÓL

(az 1996. évi II. törvény, a 2001. évi II. törvény, a 2002. évi III. törvény, a 2005. évi VII. törvény, a 2006. évi I. törvény, a 2006. évi IV. törvény, a 2010. évi III. törvény, a 2012. évi IV. törvény, a 2012. évi V. törvény, a 2013. évi I. törvény, a 2013. évi II. törvény, a 2013. évi VIII. törvény, a 2015. évi I. törvény, a 2016. évi III. törvény, a 2017. évi IV. törvény, a 2019. évi II. törvény, a 2020. évi I. törvény és a 2020. évi II. törvény módosításaival egységes szerkezetben)

Az egyház szervezete, alkotmányos és kormányzati rendje nem önmagáért van, hanem a szolgálat végzésére, a kegyelem ajándékaival való sáfarkodásra (1Kor 4,1), az egyházhoz illő ékes és szép rendben (1Kor 14,40).

I. RÉSZ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. § A Magyarországi Református Egyház, Jézus Krisztus Egyetemes Anyaszentegyházának része, a Magyarország területén lévő református egyházközségekből épül fel. A más országokban élő magyar református, illetve református egyházakkal egy lelki közösséget alkot.

2. § (1) A Magyarországi Református Egyház a Szentírás alapján és hitvallásai: az Óegyházi Hitvallások, a Második Helvét Hitvallás és a Heidelbergi Káté értelmében egyedüli fejének az Úr Jézus Krisztust ismeri, és magát a zsinat-presbiteri elvek szerint kormányozza.

(2) A Magyarországi Református Egyház Jézus Krisztus missziói parancsának engedelmeskedve, kiemelt feladatának tekinti (Mt 28,18–20) a missziót, az ifjúság nevelését, az elesettek gondozását.

3. § Magyarország Alaptörvénye szerint az állam és az egyházak különváltan működnek. Az egyházak önállóak. Az állam a közösségi célok érdekében együttműködik az egyházakkal. Az Alaptörvény rendelkezéseit a Magyarországi Református Egyház tudomásul veszi.¹

4. § A Magyarországi Református Egyháznak, önkormányzati jogú testületeinek, valamint erre felhatalmazott intézményeinek önálló jogalanyisége van.²

5. § Az egyházat megilleti az egyházi törvényalkotás joga. Az egyházi törvényt újabb egyházi törvény módosíthatja vagy hatályon kívül helyezheti.

5/A. § A Magyarországi Református Egyház, valamint jogi személyiségű testületei és intézményei az egyházi hittételeknek, hagyományoknak megfelelően, a hitéleti tevékenységek gyakorlása és a tevékenységek egyházi célú nyilvántartása érdekében jogosultak személyes adatok kezelésére. Az egyházközség keresztelési, konfirmációi, házasságkötési, áttérési és temetési anyakönyvet, továbbá hitoktatási nyilvántartást vezet. Az egyházközség nyilvántartást vezet az egyháztagokról (egyháztag, teljes jogú egyháztag) és az egyházi tisztségviselőkről.³

6. § Az egyházi testületek jogosultak saját hatáskörükben az egyházi törvényeknek, a felsőbb egyházi testületek szabályrendeleteinek és az egyházi testületek törvényes önkormányzati jogainak sérelme nélkül szabályrendeletet alkotni. A szabályrendelet a felettes egyházi hatóság(ok) jóváhagyásával válik jogérvényessé. A jóváhagyást megadottnak kell tekinteni, ha a szabályrendelet bemutatásától számított harminc napon belül a felettes egyházi hatóság írásban nem nyilatkozik.

7. § Egyházi törvényben meghatározott egyházi tisztség és megbízás csak olyan egyháztagra ruházható, aki az egyházi törvény értelmében arra választható vagy alkalmazható. Világi tisztségviselővé lehetőleg presbitert kell választani. A tisztségviselő köteles tisztségét vagy megbízását legjobb tudása szerint az egyház érdekeinek szem előtt tartásával betölteni.

¹ A 3. §-t a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény módosította.

² A 4. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

³ Az 5/A. §-t a ZS.-21/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi II. törvény iktatta be.

8. § Az egyháznak az a tagja nem vehet részt mint tisztségviselő, vagy mint az egyházi önkormányzat körében rendelkezésre jogosult testület tagja olyan ügyre vonatkozó tárgyalásban, határozathozatalban vagy intézkedésben, amelyben ő maga, házastársa, jegyese, egyenesági rokona és annak házastársa, örökbefogadó és nevelőszülője, örökbefogadott és nevelt gyermeke, testvére, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, továbbá a testvér házastársa, valamint mint valamelyik fél törvényes képviselője, meghatalmazottja járt el, vagy érdekelt.

9. § (1) Az egyházzal szolgálati viszonyban álló lelkészek és lelkészi jellegű szolgálatot ellátó személyek (egyházi személyek) szolgálati viszonya és felelőssége tekintetében az egyházi törvények, minden egyéb, az egyházzal alkalmazotti viszonyban állók munkaviszonya tekintetében pedig a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései szerint kell eljárni.⁴

(2) Az egyház tagjának vagy tisztségviselőjének jogellenesen okozott kárért a kártérítési felelősség általános szabályai szerint tartozik felelősséggel.

(3) Az egyháztagok és a tisztségviselők az egyháznak jogaik és kötelezettségeik gyakorlása közben jogellenes magatartással okozott kárért a polgári jogi felelősség szabályai szerint tartoznak felelősséggel.

(4) Az egyház alkalmazottainak kártérítési felelősségére, valamint az egyház által alkalmazottainak okozott kárért fennálló felelősségére a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

10. § A Magyarországi Református Egyház közoktatási és felsőoktatási, egészségügyi, szeretetszolgálati és egyéb intézményei, gyűjteményei, konferenciatelepei az egyház szerves részei. Ezek az intézmények a Zsinat elvi iránymutatása mellett és az ágazati törvényben meghatározott szervezeti rendben és szabályok szerint az illetékes egyházi testületek felügyelete alatt végzik működésüket.⁵

11. § (1) A Magyarországi Református Egyház, valamint jogi személyiségű testületei és intézményei egyházi, közművelődési és emberbaráti célokat szolgáló alapítványokat létesíthetnek.⁶

(2) Az alapító okirat egy példányát a Zsinati Hivatalnak nyilvántartásba vétel végett meg kell küldeni.

12. § Az egyház tagjai és tisztségviselői egyházi feladatok szolgálatában álló egyesületet alapíthatnak.⁷

II. RÉSZ AZ EGYHÁZKÖZSÉG

I. fejezet Az egyházközségről általában

13. § (1) Az egyházközség az egyház tagjainak meghatározott területen élő és az egyházi törvény szerint szervezett gyűlekezete. Ettől eltérő szempontok alapján egyházközséget a Zsinat hozhat létre vagy ismerhet el.⁸

⁴ A 9. §-t a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi II. törvény módosította.

⁵ A 10. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

⁶ A 11. § (1) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁷ A 12. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

⁸ A 13. § (1) bekezdést a ZS.-239/2012.11.16. sz. zsinati határozattal elfogadott 2012. évi IV. törvény módosította.

(2) Az egyházközség területe általában egybeesik a helység területével. Egy egyházközség területe több helység területére is kiterjedhet, és egy helység területén több református egyházközség is lehet.

(3) A református egyháztag ahhoz az egyházközséghez tartozik, amelynek területén bejelentett állandó lakása van. Ha azonban más egyházközséghez kíván tartozni, erről a kérelméről a fogadó egyházközség presbitériuma dönt, és erről értesíti a területileg illetékes egyházközség presbitériumát.

(4) A Magyarországi Református Egyházhoz tartozó egyházközségek elnevezésükben a "Református Egyházközség" megjelölést és annak a helységnek a nevét tartoznak viselni, amelynek a területén működnek. Ha egy helység területén több egyházközség működik, akkor ezek mindegyike a helység nevén kívül más közelebbi megkülönböztető elnevezést köteles használni.⁹

14. § (1) Az egyházközség anya-, társ-, leány- vagy missziói egyházközség.

(2) Az anyaegyházközség a feladatait lelkipásztori állás fenntartásával önállóan teljesíti; presbitériuma, önálló anyakönyvezése és pénzgazdálkodása van. Az anyaegyházközségek lélekszámának alsó és felső határát az egyházkerületi közgyűlés szabályozhatja. Az anyaegyházközség jogi személy.

15. § (1) A társegyházközség két vagy több közel fekvő helységben levő egyházzrészből áll. A társegyházközségeknek saját presbitériumuk van, de a lelkészi állást együttesen tartják fenn. A társegyházközség jogi személy.

(2) A társegyházközségek egymás közötti viszonyát az egyházmegyei közgyűlés által jóváhagyott megállapodás szabályozza.

16. § Leányegyházközség az, amely önálló istentiszteleti hellyel rendelkezik, de a lelkipásztori gondozás és igazgatás tekintetében valamely anyaegyházközséghez van csatolva. A leányegyházközség nem jogi személy.

17. § Az egyházközség missziói egyházközség, ha a feladatok ellátása, különösen a lelkészi állás fenntartása az Országos Református Egyházi Közalap, egyházkerület vagy egyházmegye támogatásával történik. Lelkésztét az illetékes püspök nevezi ki. A missziói egyházközség jogi személy.

18. § Szórványok azoknak a helységeknek a területén vannak, ahol a református egyháztagok elszórtan, külön egyházközségi szervezet nélkül élnek. A szórványt az illetékes egyházmegye közgyűlése valamely egyházközséghez osztja be.

19. §¹⁰ (1) Új egyházközség felállítása, a meglevő megszüntetése, jogi vagy szervezetének megváltoztatása kérdésében az érintett egyházközségek presbitériumai határoznak. A presbitérium e tárgyban hozott határozatához mellékletben csatolni kell a jövőbeni működést, gazdálkodást, lelkészválasztást, lelkészi állás fenntartását rendező szabályzatot, megállapodást.

A határozat és melléklete csak az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyó határozatával válik érvényessé.

(2) Amennyiben az egyházközség nagysága, ellátandó területe vagy más missziói cél ezt szükségessé és lehetővé teszi, az egyházkerület vagy az egyházmegye is kezdeményezheti új egyházközség létrehozatalát. E tárgyban az egyházmegyei közgyűlés dönt. Az egyházmegyei közgyűlési határozatának tartalmaznia kell a jövőbeli működési szabályokat is.

(3) Amennyiben az anyaegyházközség nem képes a lelkészi állás önálló fenntartására, az egyházközség szervezetével, státuszával, a lelkészi állás fenntartásával kapcsolatban az egyházmegyei közgyűlés is jogosult változtatást kezdeményezni és – az egyházközség véleményének bekérését követően - döntést hozni.

⁹ Pl. Alszegei-Felszegei Református Egyházközség

¹⁰ A 19. §-t a ZS.-95/2010.11.18. sz. zsinati határozattal elfogadott 2010. évi III. törvény módosította.

(4) Az egyházközségek (2) és (3) bekezdésben meghatározott ügyeiben az egyházmegyei közgyűlés határozata ellen az egyházkerületi közgyűléshez fellebbezéssel élhet az érintett egyházközség, valamint az egyházmegye elnöksége.

(5) Új egyházközség létrehozását vagy a régi megszüntetését, státuszának megváltoztatását kimondó, illetőleg a közös lelkészfenntartásra vonatkozó jogerős határozatot nyilvántartás végett meg kell küldeni az egyházkerületnek és a Magyarországi Református Egyház (MRE) Zsinati Hivatalának.

20. § Az egyházközség az egyházi törvényeknek és a felsőbb egyházi hatóságok törvényes rendelkezéseinek korlátai között teljesíti mindazokat a feladatokat, amelyek az Ige hirdetése, a sákramentumok kiszolgáltatása, a hívek lelkigondozása, tanítása, az egyházfegyelem fenntartása, a szegények, árvák, elhagyottak és betegek gondozása tekintetében az egyházra várnak. E feladatainak teljesítése céljából megalakítja az egyházközség testületeit, megválasztja tisztségviselőit és gondoskodik a szükséges anyagi eszközökről.

21. § (1) Az egyházközség az egyházi törvényben meghatározott módon részt vesz a felsőbb egyházi hatóságok megválasztásában.

(2) A felsőbb egyházi hatóságok, testületek megalakításánál az anya-, missziói és társegyházközségeknek (az utóbbiban az egyházrészeknek együttesen) legalább egy, legfeljebb öt szavazata van.

(3) A szavazatok számértéke ötig az alábbi feltételek szerint emelkedik:

a) ha az egyházközségben több lelkészi állás van, a szavazat számértéke egyenlő a beiktatott lelkészek állásainak számával;

b) ha az egyházközség választójoggal rendelkező tagjainak száma ezernél több, akkor minden további megkezdett ezer választójoggal rendelkező egyháztagra további egy szavazat esik.¹¹

(4) Az egyházközségek szavazati számértékét háromévenként, a presbiter, valamint az egyházmegyei, az egyházkerületi és zsinati tisztségviselő-választások évében az egyházmegyei közgyűlés állapítja meg.¹²

(5) Az egyházközségek szavazati jogukat a presbitériumok által gyakorolhatják.

II. fejezet **Az egyháztagok**

22. § (1) A Magyarországi Református Egyház tagja minden magyar – illetve Magyarországon élő nem magyar – állampolgár, akit a református egyház szertartása szerint megkereszteltek, valamint az a nagykorú keresztyén, aki magát reformátusnak vallja.

(2) Teljes jogú egyháztag az, akit megkereszteltek, konfirmációi fogadalmat tett, a gyülekezeti istentiszteleten és az úrvacsorai közösségben részt vesz, és egyházközségében az egyház fenntartásához hozzájárul. Az ilyen egyháztagnak nagykorúsága elérésétől kezdődően választójoga van és választható.

(3) A Magyarországi Református Egyház valamely gyülekezetének teljes jogú tagjai közé kérheti felvételét az adott egyházközség presbitériumától az az evangélikus felekezetű nagykorú keresztyén, aki helyzetéből fakadóan a Magyarországi Református Egyház rendjét megtartva, hitét egyházunk keretein belül kívánja gyakorolni.¹³

(4) Az (1)-(3) bekezdésben szabályozott egyháztagság része, hogy az egyháztag önkéntesen hozzájárul az 5/A. §-ban írt egyházi személyes adatkezeléshez.¹⁴

23. § A református egyháztag kötelességei:

¹¹ A 21. § (2)-(3) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

¹² A 21. § (4) bekezdést a ZS.-334/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VIII. törvény módosította.

¹³ A 22. § (3) bekezdést a ZS.-334/2013.11.15. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi VIII. törvény iktatta be.

¹⁴ A 22. § (4) bekezdést a ZS.-21/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi II. törvény iktatta be.

- (1) Az evangélium szerinti tiszta erkölcsű, mértékletes és józan életet éljen.
- (2) Az istentiszteleteken és az úrvacsorában részt vegyen, házassága kötésénél, gyermeke keresztelésénél, halottja eltemettetésénél az egyház rendje szerint járjon el.
- (3) Gyermekeit a református vallásban neveltesse, és konfirmálásukról gondoskodjék.
- (4) Az egyházi közterheket az egyházi előírásokban megszabott módon és mértékben viselje.
- (5) Az elfogadott egyházi tisztséget vagy megbízást híven betöltse.

24. § A református egyháztág jogai:

- (1) Az egyházközség istentiszteleti szolgálati közösségében való részvétel; a konfirmált egyháztág az úrvacsorai közösség részese.
- (2) Házasságának megkötése, gyermekének megkeresztelése, halottjának temettetése végett az egyház szolgálatának igénybevétele.
- (3) Gyermekeinek vallásos oktatását az egyház iskoláiban vagy egyházi iskolákon kívül is igényelheti.
- (4) Az egyházi tisztségek betöltésekor az egyházi törvényben megszabott feltételek mellett választó és választható, az egyházközség presbitériuma által összeállított névjegyzék alapján.

III. fejezet **Az egyházközség testületei**

25. § Az egyházközség önkormányzati és igazgatási feladatait teljesítik:

- a) az egyházközségi közgyűlés,
- b) a presbitérium,
- c) az egyházközség elnöksége: a lelkész és a főgondnok (gondnok) együttesen,
- d) az egyházközség tisztségviselői és alkalmazottai,
- e) a presbitérium által létrehozott bizottságok.

Az egyházközségi közgyűlés

26. § Az egyházközségi közgyűlést az egyházközség választói névjegyzékébe felvett teljes jogú egyháztagjai alkotják.

Hatáskörébe tartozik:

- a) az egyházközség tisztségviselőinek megválasztása,
- b) amit a törvény a hatáskörébe utal és mindazon ügyekben döntés, amiket a presbitérium a közgyűlés elé terjeszt.

Az egyházközség tisztségviselői és alkalmazottai

27. § (1) Az egyházközség tisztségviselői:

- a) a lekipásztor, a vallásoktató és intézeti lelkész, beosztott lelkész, segédlelkész és a díjazott diakónus és diakonissza,
- b) a főgondnok, a gondnok, a presbiterek és a pótpresbiterek.

(2) Az egyházközség alkalmazottai:

- a) az egyházközség iskolájában alkalmazott tanár és tanító, óvónő, hivatali alkalmazottak,
- b) a kántor,
- c) az egyházfi, a harangozó, a temetőőr,
- d) egyéb alkalmazottak.

28. § (1) Egyházközségi tisztségekre csak olyan, az egyházközség választói névjegyzékében szereplő egyháztag választható, aki az Igéről, hitvallásainkról és az egyházi szolgálatokról kellő ismerettel rendelkezik és tiszta erkölcsben, józan életben és az egyház iránti hűségben és buzgóságban másoknak példaképpül szolgál.¹⁵

(2) Az egyházközségi tisztségviselők eskütétellel foglalják el tisztségüket. Akit folytatólag arra a tisztségre választanak meg, amelyet eddig is viselt, nem tesz újabb esküt.

(3) Az egyházközség tisztségviselői és alkalmazottai végrehajtják a felsőbb egyházi hatóságok rendelkezéseit, a presbitérium határozatait, valamint az egyházi törvények előírásait.

29. § (1) Rendszeres javadalomban részesülnek a lelkipásztorok és egyéb lelkészek, diakónusok és diakonisszák, akiknek a javadalmát egyházmegyei jóváhagyással ellátott díjlevélbe kell foglalni. A díjlevél az egyházi tisztségviselők szolgálati szerződésének felel meg. A főfoglalkozású vallásoktató lelkész javadalmazásának kérdéseit az iskolaügyi törvény szabályozza.

(2) A díjlevél tekintetében a Zsinat vagy az egyházkerületek irányelveket határozhatnak meg.

(3) A lelkészi képesítéssel nem rendelkező alkalmazottakkal írásban munkaszerződést kell kötni. Munkaviszonyukra a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései az irányadók.

A lelkészek

30. § (1) A lelkészek szolgálatáról és jogállásáról külön törvény rendelkezik.¹⁶

(2) A lelkészi képesítés feltételeiről és az egységes lelkészi vizsga rendjéről a Zsinat szabályrendeletben rendelkezik.¹⁷

31. §¹⁸

32. §¹⁹

33. §-43. §²⁰

A főgondnok vagy gondnok(ok)

44. § (1) Minden egyházközségben a törvényben megállapított köteleességek teljesítésére a legalább háromévi presbitériumi szolgálattal rendelkező presbiterek közül gondnokot vagy gondnokokat kell választani.

(2) Több gondnok választása esetén főgondnokot kell választani.²¹

(3) A gondnok – több gondnok választása esetén a főgondnok – a presbitérium lelkészi elnökével alkotja az egyházközség elnökségét.

45. § Az egyházközségi főgondnok vagy gondnok hatáskörébe az alábbi feladatok tartoznak:

- a) a presbitériumot a lelkipásztossal együtt összehívja és a gyűlés társelnöke,
- b) a lelkésszel együtt képviseli az egyházközséget,
- c) a lelkésszel együtt aláírja a presbitériumi gyűlés jegyzőkönyvét és határozatait,
- d) a lelkésszel együtt kezeli az egyházközség vagyonát, ha az egyházközségnek pénztárosa van, annak működésképe a lelkésszel együtt felügyel,
- e) gondoskodik az egyházközség épületeinek jó karbantartásáról,
- f) a lelkésszel együttesen gondoskodik az egyházközség költségvetésének és zárszámadásának elkészítéséről,
- g) ellátja mindazon feladatokat, amelyeket a törvény hatáskörébe utal.

¹⁵ A 28. § (1) bekezdést a 2001. évi II. törvény módosította.

¹⁶ A 30. § (1) bekezdést a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény módosította.

¹⁷ A 30. § (2) bekezdést a ZS.-240/2012.11.16. sz. zsinati határozattal elfogadott 2012. évi V. törvény módosította.

¹⁸ A 31.§-t a ZS.-240/2012.11.16. sz. zsinati határozattal elfogadott 2012. évi V. törvény hatályon kívül helyezte.

¹⁹ A 32.§-t a ZS.-240/2012.11.16. sz. zsinati határozattal elfogadott 2012. évi V. törvény hatályon kívül helyezte.

²⁰ A 33.§-43.§-t a ZS.-272/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi I. törvény hatályon kívül helyezte.

²¹ A 44. § (1)-(2) bekezdést a 2001. évi II. törvény módosította.

A presbiterek és pótpresbiterek

46. § (1) A presbiterek az egyházközség lelki és anyagi javainak sáfárai, akiket az egyházközség életének felelős irányítására az egyházközségi választók névjegyzékébe felvett egyháztagok közül kell választani a törvény előírásai szerint.

(2) Presbiterré az választható, aki legalább három éve teljes jogú egyháztag és a választó gyülekezetnek legalább egy éve tagja.²²

47. § A presbitérium választott tagjainak létszámát minden egyházközségre nézve a presbitérium határozata alapján az egyházmegyei közgyűlés hagyja jóvá. A presbitérium létszáma²³ a lelkészeket nem számítva négyénél kevesebb nem lehet. A presbitériumnak hivatalból tagjai az egyházközség megválasztott lelkészei.²⁴

48. § A presbiterek mellett pótpresbitereket is kell választani, akiknek a száma a választott presbiterek számának legalább egynegyed (1/4) része. Ha a presbiteri tisztség a választási cikluson belül megüresedik, a presbitérium által behívott, a választás sorrendjében következő pótpresbiter foglalja el a megüresedett helyet.

49. § (1) A presbiter tisztsége megszűnik a választási ciklus lejártával, a választók névjegyzékéből való törléssel, továbbá elhalálozás, lemondás vagy jogerős határozattal történt elmozdítás folytán.²⁵

(2) Ha a presbiter a presbitérium három egymást követő gyűlésén nem jelenik meg, és elmaradását nem igazolja, presbiteri tisztségéről lemondottnak kell tekinteni. A presbitert lemondottnak nyilvánító presbitériumi határozat ellen, annak kézhezvételétől számított nyolc napon belül az egyházközség elnökségéhez benyújtott, de az egyházmegyei bírósághoz intézett panasznak van helye.

A presbitérium

50. § A presbitérium az egyházközség vezető testülete, lelki és anyagi életének irányítója. E körben feladatai:

- a) az istentiszteleti, missziói és lelkigondozói feladatokat végzi és teljesítésükre felügyel,
- b) a gyülekezeti és intézményes diakónia gyakorlását szervezi,
- c) az egyházi törvény szerint ráruházott jogkörben gyakorolja az egyházfegyelmezést,
- d) új tisztségek és állások szervezéséről és betöltésének feltételeiről határoz,
- e) az egyházközség ingó és ingatlan javait kezeli, vagyontárgyainak elidegenítése vagy megterhelése, új vagyontárgyak szerzése, kölcsön felvétele tárgyában határoz,
- f) az egyházközség költségvetését és zárszámadását évenként elfogadja és jóváhagyásra felterjeszti,
- g) egyházközségi szabályrendeletet alkot,
- h) az egyházmegyei közgyűlésre képviselőt választ, és szavaz a törvény értelmében felsőbb egyházi hatóságok tagjainak és tisztségviselőinek megválasztásáról,
- i) a választók betűrendes névjegyzékét elkészíti és felterjeszti az egyházmegyének,
- j) általában eljár a törvényben hatáskörébe utalt minden ügyben.

²² A 46. § (2) bekezdést a 2001. évi II. törvény módosította.

²³ A 47. §-t a ZS.-21/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi IV. törvény módosította.

²⁴ A 47. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

²⁵ A 49. § (1) bekezdést 2002. évi III. törvény módosította.

51. § (1) A presbiteri gyűlés elnöke a lelkipásztor, társelnöke a főgondnok vagy gondnok. A gyűléseket a presbitérium elnöksége hívja össze és vezeti. Az elnökség tagjai az elnöki feladatok végzése tekintetében egymás között megegyezhetnek.

(2) Az egyházköztség elnökségének akadályoztatása esetén a presbitérium összehívásáról az egyházmegyei elnökség gondoskodik.

(3) Ha az egyházköztségnek több lelkipásztora van, a presbitérium három naptári évre választja közülük a presbitérium lelkési elnökét.

52. § (1) A presbiteri gyűlést szükség szerint, de legalább negyedévenként kell tartani.

(2) A presbiteri gyűlést össze kell hívni akkor is, ha a presbitérium tagjainak egynegyed (1/4) része a tárgyalandó ügyek megjelölésével írásban kéri, vagy ha a felsőbb egyházi hatóság elrendeli.

(3) A presbiteri gyűlés az egyháztagok számára nyilvános, de az elnök vagy a jelenlevő presbiterek negyedrészenek kívánságára zárt ülést kell tartani.

(4) A presbiteri gyűlésen a pótpresbiterek és az egyházközség alkalmazottai tanácskozási joggal vehetnek részt.

(5) Az egyházközség intézményeinek vezetőit tanácskozási joggal meg kell hívni.

53. § (1) A presbitérium gyűlésére a presbitérium valamennyi tagját a gyűlés helyének, idejének és a tárgyalandó ügyek megnevezésével legalább negyvennyolc órával előbb meg kell hívni rövid úton vagy levél útján.

(2) A meghívón nem közölt ügyekben döntés nem hozható. A gyűlés előtt legalább huszonnégy órával beadott minden önálló indítványt a napirendre fel kell venni.

54. § (1) Érvényes határozathozatalhoz a presbitérium tagjai több mint felének jelenléte szükséges. Ha a presbiteri gyűlés első ízben határozatképtelenség miatt nem volt megtartható, másodszori meghívásra a jelenlevők számára való tekintet nélkül határozatképes.

(2) A presbitérium a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza határozatait. Szavazategyenlőség esetén az ülést vezető elnök szavazata dönt. Személyi kérdés esetén titkos szavazással kell dönteni.

55. § A presbiteri gyűlést a lelkész imádkozással és bibliaolvasással nyitja meg és imádkozással zárja be.

56. § A presbiteri gyűlésről a jelenlevők nevének felsorolását tartalmazó, valamint az ügyek tárgyalását részletesen feltüntető jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az elnökség, a jegyző és két felkért tag aláírása hitelesít. A jegyzőkönyvet a következő presbiteri gyűlésen ismertetni kell, a határozatokat fel kell olvasni, és ezután kerül sor a hitelesítésére.

57. § (1) A presbitérium határozata ellen a közlését követő tizenöt napon belül az egyházmegyei közgyűléshez fellebbezésnek van helye.

(2) A határozat ellen fellebbezéssel élhet az, akit a határozat érint, illetve az egyházközség választóinak egytized (1/10) része.

(3) Ha a presbitérium megállapítja, hogy határozata jogszabályt sért, azt saját hatáskörében visszavonhatja vagy módosíthatja. Ellenkező esetben a fellebbezést a presbitérium elnöke a presbitérium észrevételével együtt nyolc napon belül köteles az egyházmegyei közgyűléshez felterjeszteni.

58. § (1) A presbitérium határozata csak az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyása után válik érvényessé, ha:

- a) az egyházközségek addigi beosztásának és egymáshoz való viszonyának a változtatására, új egyházközség szervezésére, vagy az egyházközségeknek több önálló egyházközségre való megosztására, vagy

b) új lelkesi állás szervezésére, illetve létező megszüntetésére vonatkozik.

(2) A presbitérium határozata fokozatos egyházi hatóság jóváhagyásával válik érvényessé, ha a döntés:

- a) ingatlan vagyon szerzésére, megterhelésére vagy elidegenítésére, kölcsön felvételére,
- b) ajándék, örökség elfogadására vagy visszautasítására,
- c) műemlékre vagy műemlék jellegű ingatlanra, műkincs vagyona, egyházi tulajdon átalakítására vagy építkezésre vonatkozik.

(3) A jóváhagyási rendet a gazdálkodásra vonatkozó egyházi jogszabályok állapítják meg.²⁶

59. § (1) Ha felsőbb egyházi hatóság azt észleli, hogy az egyházközség jogszabálysértő határozatot hozott, a határozat végrehajtásának felfüggesztését rendelheti el, és határidő kitűzésével a határozat felülvizsgálatára vagy megváltoztatására hívhatja fel a presbitériumot. Ha a presbitérium ennek nem tesz eleget, az ügyet az egyházmegyei elnökség döntés végett az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

(2) Amennyiben az egyházmegyei közgyűlés a presbitérium határozatát hatályon kívül helyezi, a presbitérium tizenöt napon belül a döntésnek megfelelő, új határozatot köteles hozni.

(3) Ha a presbitérium sorozatosan törvénytelen határozatokat hoz vagy a felsőbb egyházi hatóságok törvényes rendelkezéseinek végrehajtását megtagadja, az egyházmegyei közgyűlés kimondhatja a presbitérium feloszlását és új presbitérium megválasztását. A választás megtörténteig az egyházközség ügyeinek vitelére az egyházmegye másik egyházközség presbitériumát jelölheti ki.

IV. fejezet

A kántor

60. § A gyülekezeti éneklés vezetésére és általában az egyházi ének- és zenekultúrának a gyülekezetekben történő fejlesztésére és ápolására minden egyházközség kántori állást tarthat fenn.

61. § (1) A kántori állásra olyan egyháztagot lehet választani, aki megfelelő zenei képezéssel rendelkezik, vagy aki sikeres kántori vizsgát tett és oklevelet szerzett.

(2) A kántorok képezésének és képezésének rendjét a Magyarországi Református Egyház kántorképzési és képezési szabályzata határozza meg.

62. § A kántor köteles:

- a) példamutató keresztyén életet élni,
- b) hivatali működésében a lelkesz utasítása szerint eljárni,
- c) a gyülekezetben az egyházi éneklés és egyházi zenekultúra színvonalának emelésére a lehetőségekhez mérten a legjobb tudása szerint mindent megtenni,
- d) az istentiszteleteken és temetési szertartásokon elsősorban a Zsinat által kötelezően használatra rendelt énekeskönyvet használni,
- e) az istentiszteleteken, a temetési és egyéb szertartásokon az alkalom komolyságához illő öltözetben megjelenni.

63. § A kántort a presbitérium választja, és javadalmát díjlevélben állapítja meg.

64. § Ha a kántor lelkeszi képezéssel is rendelkezik, szolgálati viszonya és fegyelmi felelőssége tekintetében az egyházi törvények az irányadók. Ha lelkeszi képezéssel nem rendelkezik, munkaviszonya tekintetében a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései az irányadók.

²⁶ Az 58. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

65. § A presbitérium megbízhat ideiglenes minőségben, meghatározott időre, ének vezetésére alkalmas olyan egyháztagot, akinek nincs kántori képesítése.

Az egyházközség pénztárosa

66. § A presbitérium az egyházközség anyagi javainak kezelésére az egyháztagok közül pénztárost választhat az egyházi tisztségviselők választására vonatkozó szabályok szerint.

67. § Az egyházközség pénztárosának kötelességei:

- a) az egyházközség pénzeszközeit a presbitérium utasítása szerint a lelkész és az egyházközségi gondnok felügyelete alatt kezeli,
- b) gondoskodik az önkéntes egyházfenntartói járulékok és egyéb adományok pontos nyilvántartásáról,
- c) nyilvántartja és az esedékesség időpontjában befizeti az egyházközséget terhelő adókat és járulékokat,
- d) az évi számadást minden tételben bizonylatokkal felszerelve és az év végétől számított egy hónap alatt elkészíti, és a presbitériumhoz megvizsgálás végett beadja.

Egyházi és harangozó

68. § (1) Az egyházközség elnöksége a presbitérium hozzájárulásával a templomi rend fenntartása céljára és az egyházi gyűlések körüli, valamint az egyházközségi igazgatásban szükséges segédkező munkák végzésére egyházi, a harangozásra, valamint az egyházi hivatalos helyiségek rendben tartására és más munkák végzésére harangozót alkalmazhat.

(2) Az egyházi és a harangozó feladatait a presbitérium állapítja meg, működésére a lelkész és a gondnok felügyel. Munkaviszonyára a mindenkor hatályos állami jogszabályok irányadók.

Bizottsági előadók és külön megbízottak

69. § A presbitérium az egyházközség külön meghatározott feladatainak elvégzésére (szeretetszolgálat, iratterjesztés, építésügy, stb.) bizottsági előadókat vagy külön megbízottakat választhat, akik tevékenységükről a presbitériumnak beszámolni tartoznak. Bizottsági előadókként vagy külön megbízottakként presbiteri tisztséget nem viselő személyek is megválaszthatók.

Tanítók, tanárok

70. § A református egyházi iskolarendszerre, azok szervezetére, valamint az egyház alapfokú, középfokú és felsőfokú iskoláiban működő nevelőkre vonatkozó szabályokról külön tanügyi egyházi törvény rendelkezik.

Gyűjtemények munkatársai

71. § (1) A gyűjtemények munkatársául olyan felsőfokú végzettségű és lehetőleg lelkészi képesítésű egyháztagot kell alkalmazni, aki rendelkezik a megkívánt szakképzettséggel, vagy tudományos és szakmai munkásságánál fogva alkalmasnak minősül a gyűjteményi szolgálatra.

(2) Kivételesen szakképesítéssel nem rendelkező munkatárs is alkalmazható azzal a feltétellel, hogy az alkalmazó testület határidő megjelölésével kiköti, hogy a munkaköre betöltéséhez szükséges szakképzettséget meghatározott határidőn belül megszerzi.

(3) A gyűjteményi munkatársak hivatalukban hűségesen eljárni, szakmabeli ismereteiket gyarapítani, a rájuk bízott javak őrzésében, kezelésében gondosan eljárni, a Magyarországi Református Egyházban folyó tudományos kutatást elősegíteni, az egyház tanítói szolgálatában szükség szerint részt venni, s mind hivatali ténykedésükkel, mind tisztos magaviseletükkel példaképpen elől járni tartoznak.

A szeretetintézmények munkatársai

72. § (1) A szeretetintézményekben végzett munkára elsősorban megfelelő szakképesítéssel rendelkező munkatársakat kell alkalmazni.

(2) Olyan munkakörben, amelyhez szakképesítés nem szükséges, a szolgálatra elhivatottságot érző és arra megfelelő személyt kell alkalmazni.

(3) Az intézetek alkalmazottai a rájuk bízottak között megbízásukhoz híven, legjobb tudásuk szerint hűséggel és szeretettel végezzék munkájukat.

(4) A szeretetintézmények alkalmazottai alkalmazásának rendjét, jogaikat és kötelezettségeiket a Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálatának szervezeti és működési szabályzata határozza meg. A szeretetintézményekben dolgozó lelkesítő képzésű munkások szolgálati viszonya és fegyelmi felelőssége tekintetében az egyházi törvények, a lelkesítő képzéssel nem rendelkező alkalmazottak munkaviszonya tekintetében a mindenkor hatályos állami jogszabályok rendelkezései az irányadók.

Igazgatási alkalmazottak

73. § (1) A Magyarországi Református Egyház önkormányzati joggal bíró testületei, intézetei és intézményei, valamint a Zsinat hivatalokat tartanak fenn, mind maguk, mind pedig a joghatásuk alatt levő intézmények igazgatására.

(2) A hivatalok szervezetét és feladatkörét és az abban foglalkoztatottak szakképzésére vonatkozó szabályokat a hivatalt fenntartó testület által megállapított szabályrendelet határozza meg.

74. § A hivatalok alkalmazottainak kötelessége, hogy példamutató keresztyén életet éljenek, és hivatali munkájukat a törvények alapján legjobb tudásuk szerint lássák el.

III. RÉSZ AZ EGYHÁZMEGYE

I. fejezet Az egyházmegye szervezete

75. § Több egyházközségnek az egyházi kormányzás és igazgatás céljából felsőbb hatósággá egyesülése az egyházmegye. Az egyházmegye jogi személy.

76. § Új egyházmegye kialakítása, vagy a meglévő egyházmegye megszüntetése, vagy területi határainak módosítása tárgyában a területileg illetékes egyházkerületi közgyűlés határoz. Erre irányuló kérelmet az érdekelt egyházközségek, egyházmegyék terjesztik elő. Kezdeményezheti az egyházkerület is.

77. § (1) Az egyházmegye önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait teljesítik:

- a) az egyházmegyei közgyűlés,
- b) az egyházmegyei tanács,
- c) az egyházmegye elnöksége,
- d) az egyházmegye tisztségviselői, alkalmazottai,
- e) az egyházmegyei közgyűlés által alakított vagy az egyházmegye elnöksége által kiküldött bizottságok.

(2) Minden egyházmegye missziói, tanulmányi, gazdasági, diakóniai, iskolai és vallásoktatási és számvizsgáló bizottságot alakíthat. Ezen kívül szükség esetén más bizottságok is alakíthatók.

(3) Az egyházmegyének joga van egyházi törvényben megszabott keretek között egyházi törvénnyel nem szabályozott egyházmegyei tisztséget szervezni, s annak feladatait meghatározni, vagy az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek bármely tagját egyházmegyei feladat teljesítésére felkérni.

II. fejezet

Az egyházmegye tisztségviselői és alkalmazottai

78.§ (1) Az egyházmegye tisztségviselői: az esperes, az egyházmegyei gondnok, a lelkészek és a világiak közül egyenlő számmal választott egyházmegyei tanácsosok, a lelkészi és világi főjegyző, a lelkészek és a világiak közül egyenlő számmal választott jegyzők, a jogtanácsos, az egyházmegyei bírák, a pénztáros, a számvevő, a levéltáros.²⁷

(2) Az egyházmegye más tisztségek, valamint alkalmazottak felől is rendelkezhet szabályrendeletben.

79. § (1) Az egyházmegyei tisztségviselők az egyházmegyei közgyűlés előtt tett esküvel foglalják el tisztségüket. Akit olyan tisztségre választanak meg, amelyet már addig is betöltött, nem tesz újabb esküt.

(2) Az egyházmegyei tisztségviselő tisztsége megszűnik az általános tisztújítás idején, továbbá elhalálozás, az egyházmegyei közgyűlés által elfogadott lemondás, jogerős bírói határozattal történt elmozdítás folytán, valamint a lelkészi tisztség betöltőjére nézve akkor is, ha az egyházmegyében megszűnik egyházmegyei lelkészi tisztség viselésére jogosító hivatal betölteni. Lelkészi tisztséget betöltő egyházmegyei tisztségviselő egyházmegyei tisztségének megszűnése nem jelenti egyben lelkészi állásáról való lemondását is.

(3) Az az egyházmegyei tisztségviselő, aki az egyházmegyei közgyűlésről három ízben igazolás nélkül elmarad, tisztségéről lemondottnak tekintendő, s helyének betöltéséről az egyházmegyei közgyűlés intézkedik.²⁸

Az esperes

80. § (1) Esperesnek olyan lelkész jelölhető, aki a jelölést megelőzően legalább tízévi önálló gyülekezeti lelkészi szolgálattal rendelkezik.

(2) Az esperest az egyházmegyében önálló lelkészi tisztséget viselők közül kell választani.

(3) Az esperest tisztségében az egyházmegyei közgyűlés erősíti meg, és ezt az egyházkerületi közgyűlésnek bejelenti.

81. § Az esperest akadályoztatása, valamint az esperesi tisztség üresedése esetén valamennyi funkciójában az egyházmegyei lelkészi főjegyző helyettesíti.

82. § (1) Az esperes elnöktársával, az egyházmegyei gondnokkal együtt képviseli az egyházmegyét.

(2) Az esperes az egyházmegyei gondnokkal együtt az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek és egyházi tisztségviselők felügyelője, az egyházmegyei és felsőbb egyházi hatóságok határozatainak végrehajtója.

(3) Tisztségénél fogva tagja az egyházmegyei közgyűlésnek, az egyházmegyei tanácsnak, az egyházkerületi közgyűlésnek és az esperes-gondnoki értekezletnek.

(4) Az esperes hatáskörébe tartozik különösen:

- a) az egyházmegyei közgyűlésnek az egyházmegye életéről jelentést tesz,
- b) lelkészek választása és helyettesítése ügyében a törvények szerint intézkedik,
- c) az egyházközségi választások alkalmával a törvényben megjelölt hatáskörben intézkedik,
- d) az egyházközségek vagyonelemtárát és költségvetését jóváhagyja,

²⁷ A 78. § (1) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

²⁸ A 79. § (3) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

- e) az egyházközségi választók névjegyzékét hitelesíti,
 - f) a lelkészcsaládokat pásztorolja.²⁹
- (5) Az esperes elnöktársával, az egyházmegyei gondnokkal együtt:
- a) az egyházmegyei közgyűlés és tanács összehívása iránt intézkedik, a tanácskozásukat vezeti,
 - b) az egyházközségi választók névjegyzéke ellen beadott fellebbezéseket elbírálja,
 - c) az egyházmegyében működő bizottságok tevékenységét irányítja,
 - d) a megállapított költségvetés keretén belül elnöktársával egyetértésben utalványoz,
 - e) az egyházmegye pénztárára felügyel,
 - f) az egyházmegye levéltárára és az egyházmegye területén levő műemlékekre felügyel,
 - g) az Országos Református Egyházi Közalap ügyében és a Református Lelkeszi Nyugdíjintézetre vonatkozóan a törvény szerint reá váró feladatokat teljesíti,
 - h) dönt az egyházi törvényben hatáskörébe utalt ügyekben.³⁰

83. § (1) Az esperes az egyházmegye minden egyházközségét köteles az egyházmegyei gondnokkal együtt évente meglátogatni (canonica visitatio). Minden egyházközséget évente legalább egy alkalommal meg kell vizsgálni. Ha az esperes és az egyházmegyei gondnok ezt személyesen nem tudja teljesíteni, felkérésükre egyházmegyei tanácsosok járnak el.

(2) Az esperesi látogatásról az esperes vagy az általa megbízott látogató küldöttség jegyzőkönyvet készít, amelyben az egyházközség életének minden mozzanatára ki kell terjedni.

(3) Az esperes a jegyzőkönyvek alapján készített jelentést az egyházmegyei közgyűlés elé terjeszti.

Egyházmegyei gondnok

84. § (1) Egyházmegyei gondnokká élő hitű és az egyházi szolgálatra való készségben kiemelkedő, az egyházmegye vezetésére alkalmas és közmegebecsülésben álló presbiter választható, aki legalább öt év presbiteri szolgálattal rendelkezik.³¹

(2) Az egyházmegyei gondnok választását az egyházmegyei közgyűlés erősíti meg és az egyházkerületi közgyűlésnek bejelenti.

85. § Az egyházmegyei gondnokot akadályoztatása vagy a tisztség üresedése esetén törvényes helyettese, az egyházmegyei világi főjegyző helyettesíti.

86. § (1) Az egyházmegyei gondnok elnöktársával, az esperessel együtt képviseli az egyházmegyét.

(2) Tisztségénél fogva tagja az egyházmegyei közgyűlésnek, az egyházmegyei tanácsnak, az egyházkerületi közgyűlésnek és az esperes-gondnoki értekezletnek.

(3) Az egyházmegyei gondnok hatáskörébe tartoznak értelemszerűen a 82. § (5) bekezdésében és a 83. §-ban meghatározott ügyek.

Az egyházmegyei főjegyzők és jegyzők

87. § (1) Az egyházmegyében egy lelkészi és egy világi főjegyzőt kell választani, akik az esperes, illetve az egyházmegyei gondnok általános helyettesei. Ezenkívül a szükséghez képest egy vagy több lelkészi és világi jegyzőt kell választani. A jegyzők számát az egyházmegyei közgyűlés állapítja meg, egyenlően a lelkészek és világiak sorából.

(2) A főjegyző helyettese a hivatali kor szerint legidősebb jegyző.

(3) Az egyházmegyei jegyzők feladata: az egyházmegyei közgyűlés és tanácsülés tárgysorozatának előkészítése, az egyházmegyei gyűlések jegyzőkönyvének elkészítése, és a szükséghez képest segítségnyújtás az egyházmegyei ügyvitelben.

²⁹ A 82. § (4) bekezdés f) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

³⁰ A 82. § (5) bekezdés h) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

³¹ A 84. § (1) bekezdést a 2001. évi II. törvény módosította.

Az egyházmegyei jogtanácsos

88. § (1) Az egyházmegyei jogtanácsost egyházi tisztségre választható ügyvéd, jogtanácsos, illetve általános jogi szakvizsgával rendelkező egyháztagek sorából az egyházmegyei közgyűlés választja. Több jogtanácsos is választható, ebben az esetben feladataik megosztása tekintetében az egyházmegye elnöksége határoz.³²

(2) Az egyházmegyei jogtanácsos feladatai:

- a) az egyházmegyei közgyűlésen, valamint az egyházmegyei bíróság tárgyalásán részt vesz, és indítványokat terjeszt elő,
- b) az egyházmegyét az egyházmegye elnökségének, az egyházmegyébe tartozó egyházközségeket pedig az egyházközségek elnökségének megbízása alapján bíróságok és hatóságok előtt képviseli,
- c) okiratokat, szerződéseket készít, ellenjegyez és jogi véleményt ad,
- d) mindazt a munkát végzi, amelyet törvény vagy szabályrendelet feladatává tesz,
- e) az egyházmegyei jogtanácsost bírósági ügyekben való eljárásáért, okiratok és szerződések készítéséért az általa képviselt testület részéről díjazás illeti meg. Tevékenységéért az ügyvédi törvényben meghatározott felelősséggel tartozik.

Az egyházmegyei pénztáros és számvevő

89. § (1) Az egyházmegyei pénztárost és számvevőt az egyházmegyei közgyűlés számviteli és pénzügyi képesítéssel rendelkező lelkészi vagy világi egyháztagek köréből választja.

(2) A pénztáros kezeli az egyházmegye pénzeszközeit teljes és kizárólagos felelősséggel, előkészíti az egyházmegye költségvetését és zárszámadását, a számvevő pedig ellenőrzi az egyházmegye és az egyházközségek részéről a számviteli és pénzügyi rend betartását. A számvevőt ezért a tevékenységéért fegyelmi felelősség terheli.

Az egyházmegyei levéltáros

90. § Egyházmegyei levéltárossá az egyházmegye területén lakó, főiskolai vagy egyetemi lelkészi vagy szakirányú végzettségű egyháztageot választhat az egyházmegyei közgyűlés. Az egyházmegyei levéltáros kezeli az egyházmegye levéltárát, és az okiratokról pontos nyilvántartást vezet, az iratokról másolatot állíthat ki hitelesítéssel az erre vonatkozó szabályok szerint. Eredeti iratokat a levéltárból nem adhat ki. Hatósági jogkörben felügyeli az egyházközségek, egyházi iskolák és más, az egyházmegye joghatósága alá tartozó intézmények levéltárait.

III. fejezet **Az egyházmegyei közgyűlés**

91. § (1) Az egyházmegyei közgyűlést alkotják:

- a) az esperes és az egyházmegyei gondnok, a lelkészi és világi főjegyzők,
- b) lelkészi és világi tanácsosok,
- c) lelkészi és világi jegyzők,
- d) az egyházmegyei jogtanácsos,
- e) minden megválasztott gyülekezeti lelkész, missziói gyülekezetbe kinevezett missziói lelkész, helyettes lelkész³³,

³² A 88. § (1) bekezdést a 2001. évi II. törvény módosította.

³³ A 91. § (1) bekezdés e) pontját a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi II. törvény módosította.

- f) az egyházközségek szavazati számértékének megfelelő létszámban beküldött világi képviselői,
- g)³⁴
- h) területe szerint az illetékes felsőoktatási intézmény egy oktató képviselője,³⁵
- i) területén működő középiskolák, általános iskolák és óvodák intézménytípusonként egy pedagógus képviselője³⁶,
- j) a területén működő egészségügyi intézmények, diakóniai intézmények és a tudományos gyűjtemények intézménytípusonként egy képviselője.³⁷

(2) Az egyházmegyének e törvényszakaszban fel nem sorolt tisztségviselői, az egyházmegye bírái és pótbírái az egyházmegyei közgyűlésen szavazati jog nélkül tanácskozó tagok.

(3) Az egyházmegyében működő egyéb, a törvény 91. § (1) e) pontjában fel nem sorolt, önálló és nem önálló jogállású lelkészek, akik az egyházmegyébe nyertek bekebelezést, az egyházmegyei közgyűlés tanácskozásában szavazati jog nélkül vehetnek részt.³⁸

92. § (1) Egyházmegyei közgyűlést évenként legalább egyszer kell tartani. Szükség esetén az elnökség többször is összehívhatja a közgyűlést. Az egyházmegyei közgyűlést alkotó tagjai egynegyed (1/4) részének írásos, indokolt kérelmére harminc napon belül össze kell hívni.

(2) A közgyűlés időpontját az egyházmegye elnöksége tűzi ki, amelyet a határnap előtt legalább tizenöt nappal a tárgysorozat közlésével kell összehívni.

(3) A közgyűlésről elmaradt közgyűlési tagokkal szemben követendő eljárást egyházmegyei szabályrendelet állapítja meg. Az az egyházmegyei tisztségviselő, aki az egyházmegyei közgyűlésről három ízben igazolás nélkül elmarad, tisztségéről lemondottnak tekintendő, s helyének betöltéséről az egyházmegyei közgyűlés intézkedik.

93. § (1) A közgyűlés nyilvános; imádkozással és bibliaolvasással kezdődik, és imádkozással fejeződik be.

(2) A közgyűlés határozatképes, ha a szavazati joggal bíró tagok több mint fele jelen van.

(3) A közgyűlés határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt.

94. § (1) A közgyűlést mindig kettős elnökség vezeti.

(2) A megjelenésben vagy elnöklésben akadályozott elnököt törvényes helyettese helyettesíti.

(3) Az elnökség tagjai az elnöki feladatok végzése felől egymás között megegyezhetnek.

95. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés tanácskozik és intézkedik az egyházmegyére tartozó minden egyházi és iskolai igazgatási ügyben, ha azt a törvény nem utalja az egyházmegyei bíróság hatáskörébe.

(2) Az egyházmegyei közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik:

- a) az egyházmegyei szabályrendelet alkotása és az egyházközségi szabályrendeletek jóváhagyása,
- b) a megüresedett egyházmegyei tisztségek betöltése felől intézkedés, választás útján a tisztségek betöltése,
- c) egyházmegyei bizottságok alakítása,
- d) egyházkerületi közgyűlésre képviselők választása.

(3) Az egyházmegyei közgyűlés hatáskörébe tartozik ezen kívül:

- a) a presbitérium feloszlata és új választás elrendelése,

³⁴ A 91.§ (1) bekezdés g) pontját a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény hatályon kívül helyezte.

³⁵ A 91.§ (1) bekezdés h) pontját a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény módosította.

³⁶ A 91.§ (1) bekezdés i) pontját a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény módosította.

³⁷ A 91.§ (1) bekezdés j) pontját a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény módosította.

³⁸ A 91.§ (3) bekezdést a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény módosította.

- b) az egyházmegye területén levő egyházközségekben a presbiterek számának jóváhagyása,³⁹
- c) felettes egyházi hatóságok által hozzá intézett felhívások és rendeletek végrehajtásának biztosítása,
- d) az egyházmegyében folyó egyházépítő munka szervezése, irányítása,
- e) települések és szórványok nyilvántartása és az egyházközségekhez beosztásukról intézkedés,
- f) az egyházlátogatásról beterjesztett jelentés tárgyalása, az egyházközségek lelki életének segítése és ellenőrzése, anyagi helyzetének felügyelete és szükség esetén segítése, az egyházközségek évi zárszámadásainak felülvizsgálata és jóváhagyása,
- g) közalapi járulékok megosztása az egyházközségek között,
- h) lelkészek választásának és álláscserejének végleges megerősítése, ha a választás ellen a törvényes határidőn belül nem adtak be panaszt, vagy a panaszt jogerősen elutasították, a lelkész választását megtagadó egyházközségbe lelkész választása,
- i) a lelkészi képesítés kérelem hatályban tartására irányuló kérelem alapján javaslatot tesz az egyházkerületi közgyűlésnek a lelkészi képesítés legfeljebb öt évig terjedő hatályban tartására vagy a kérelem elutasítására⁴⁰,
- j) a presbitérium határozata ellen beadott fellebbezés elbírálása, ha az ügy nem bírósági hatáskörbe tartozik,
- k) az egyházmegye elnökségének határozata és intézkedése ellen benyújtott fellebbezés elbírálása, amelyben az elnökség nem vehet részt,
- l) az egyházmegye javára tett ajándékozás, örökség elfogadása vagy visszautasítása tekintetében való határozathozatal,
- m) ingatlan vagyon szerzése, elidegenítése vagy megterhelése, kölcsön felvétele tekintetében való határozat meghozatala,
- n) az egyházmegye költségvetésének megállapítása és a fedezet biztosításáról intézkedés, zárszámadás elfogadása, az egyházmegye költségvetésének és zárszámadásának jóváhagyása végett az egyházkerületi közgyűlés elé terjesztése,
- o) az egyházmegyei levéltár, könyvtár, múzeum és az egyházmegye területén levő műemlékek felügyelete,
- p) az esperes jelentésének tárgyalása,
- q) leányegyházközségeknek anyaegyházközséggé vagy anyaegyházközségeknek leányegyházközséggé alakítása, valamint a társegyházközségek egymás közti viszonyának szabályozása ügyében határozat meghozatala,
- r) döntés az egyházi közérdekből bírósági döntéssel megüresedett önálló gyülekezeti lelkészi állás betöltéséről, amennyiben a gyülekezeti lelkész és a gyülekezet közötti viszony megromlása a gyülekezetnek is felróható volt.⁴¹

96. § A közgyűlés maga alkotja meg tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét, azonban az vagy a rajta tett változtatás mindig csak a határozat meghozatalát követő közgyűlésen alkalmazható.

97. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés határozata ellen a kihirdetésének – ha pedig kézbesítésnek van helye, kézbesítésének – napját követő tizenöt napon belül az egyházkerületi közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az egyházmegyei elnökségnek kell benyújtani.

(2) A határozat ellen fellebbezéssel élhet az egyházmegyei közgyűlés alkotó tagjainak egytizede (1/10-e) és a határozattal érintett személy vagy testület.

³⁹ A 95. § (3) bekezdés b) pontját 2002. évi III. törvény módosította.

⁴⁰ A 95.§ (3) bekezdés i) pontját a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény iktatta be, ezáltal a soron következő pontok átszámozódtak.

⁴¹ A 95.§ (3) bekezdés r) pontját a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény iktatta be.

98. § Az egyházmegye bizottságainak szervezetét, ezeknek, valamint az egyházmegye tisztségviselőinek munkakörét az egyházmegyei közgyűlés a törvényben megszabott keretek között szabályrendelettel állapítja meg.

IV. fejezet

Az egyházmegyei tanács és tanácsosok

99. § (1) Az egyházmegyei közgyűlés megválasztja az egyházmegyei tanácsosokat, 4–12 személyt egyenlő számban a lelkészek és a világiak közül. A tanácsosok az elnökség felkérése alapján ellátják a kebelbeli egyházközségek látogatását. A tanácsosok az egyházmegyei tanács tagjait.⁴²

(2) Az egyházmegyei közgyűlés a hatáskörébe utalt feladatok időközi teljesítésére egyházmegyei tanácsot alakít. Az egyházmegyei tanács tagjai: az egyházmegye elnöksége, a főjegyzők és 4–12 választott egyházmegyei tanácsos egyenlő számban a lelkészek és a világiak közül.

(3) Az egyházmegyei tanács tagjait az egyházmegyei közgyűlés hatévi időtartamra választja. A tanács tagjai az új közgyűlés megalakulásáig kötelesek működni.

(4) Az egyházmegyei tanács a 95. § (2) bekezdés a)-c) pontok és a (3) bekezdés I) pontjának kivételével minden ügyben eljárhat és határozhat.⁴³

(5) Az egyházmegyei tanács határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van.

(6) Az egyházmegyei tanács határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt.

(7) Az egyházmegyei tanács az egyházmegyei közgyűlésnek munkájáról beszámolni tartozik.

100. § (1) Az egyházmegyei tanács határozata ellen kihirdetésének - ha pedig kézbesítésnek van helye, kézbesítésének - napját követő tizenöt napon belül az egyházmegyei közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az espereshez kell benyújtani.

(2) Az egyházmegyei tanács határozata ellen fellebbezéssel élhet az egyházmegyei közgyűlés alkotó tagjainak egytizede (1/10-e), a határozattal érintett személy vagy testület.

V. fejezet

Az egyházmegye elnöksége

101. § (1) Az egyházmegye elnöksége az esperes és az egyházmegyei gondnok. Az egyházmegye elnökségének hatáskörébe azok az ügyek tartoznak, amelyeket a törvény értelmében a két elnöknek együtt kell intéznie.

(2) Az egyházmegye elnöksége intézkedéseiről és határozatairól a legközelebbi egyházmegyei tanácsnak, illetve közgyűlésnek köteles beszámolni.

(3) Az egyházmegye elnökségének, valamint az esperesnek a határozata és intézkedése ellen, ha az egyházi törvény másként nem rendelkezik, az intézkedés napját - ha pedig kézbesítésnek van helye, a kézbesítés - napját követő tizenöt napon belül az egyházmegyei közgyűléshez fellebbezésnek van helye. A fellebbezésnek a határozat, illetőleg intézkedés végrehajtására halasztó hatálya nincs.

(4) Az egyházmegye elnökségének határozata és intézkedése ellen fellebbezéssel élhet az egyházmegyei közgyűlést alkotó tagjainak egytizede (1/10), a határozattal érintett személy vagy testület.

Az egyházmegyei bíróság

102. § Az egyházmegyei bíróságról külön törvény rendelkezik.

⁴² A 99. § (1) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁴³ A 99. § (4) bekezdést a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013. évi II. törvény módosította.

IV. RÉSZ AZ EGYHÁZKERÜLET

I. fejezet Az egyházkerület szervezete

103. § Több egyházmegyének az egyházi kormányzás és igazgatás céljából felsőbb hatósággá egyesülése az egyházkerület. Az egyházkerület jogi személy.

104. § Meglevő egyházkerület megszüntetése vagy új egyházkerület szervezése az egyházi törvényhozás hatáskörébe tartozik. Az egyházkerület területét érintő változás engedélyezése az egyházkerület előterjesztésére vagy a Zsinat kezdeményezésére az érdekelt egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések egyetértésével, zsinati határozattal történik.

105. § (1) Az egyházkerület önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait teljesítik:

- a) az egyházkerületi közgyűlés,
- b) az egyházkerületi tanács,
- c) az egyházkerületi elnökség,
- d) az egyházkerület tisztségviselői és alkalmazottai,
- e) az egyházkerületi közgyűlés által alakított vagy az egyházkerület elnöksége által kiküldött bizottságok és küldöttségek.

(2) Az egyházkerületi közgyűlésnek joga van egyházi törvénnyel nem szervezett egyházkerületi tisztséget szervezni, és ennek feladatait meghatározni, úgyszintén az egyházkerülethez tartozó egyházközségek bármely tagját tisztség ráruházása nélkül valamely egyházkerületi igazgatási feladat teljesítésére felkérni.

II. fejezet Az egyházkerület tisztségviselői és alkalmazottai

106. § Az egyházkerület tisztségviselői: a püspök, az egyházkerületi főgondnok, a lelkészi és világi főjegyző, az egyházkerületi tanácsosok, a lelkészek és világiak közül egyenlő számban választott jegyzők, a jogtanácsos, a gyűjteményi igazgató, és a püspöki titkár.

107. § Az egyházkerület szabályrendeletben más tisztségek, valamint alkalmazottak felől is rendelkezhet, illetve egyes tisztségviselők által végzett teendők ellátására alkalmazottakat is foglalkoztathat beszámolási kötelezettséggel.

A püspök

108. § Püspökké az választható, aki legalább tízévi önálló lelkészi szolgálattal rendelkezik.

109. § A püspöknek abban az egyházkerületben, amelynek püspöke, gyülekezeti lelkészi tisztséget kell viselnie. Amennyiben a megválasztáskor még nem viselne, a választás jogerőre emelkedésétől számított egy éven belül az egyházkerületben lelkészi állást kell elfoglalnia. Ezt a határidőt az egyházkerületi közgyűlés indokolt esetben egy évvel meghosszabbíthatja.

110. § A püspököt tisztségében az egyházkerületi közgyűlés erősíti meg. A megválasztott püspököt tisztségébe az egyházkerületi közgyűlés az esperesi kar által iktatja be eskütétel mellett az istentiszteleti rendtartásban megállapított ünnepélyességgel.

111. § A püspök tisztsége megszűnik elhalálozás, a lelkeszi állásból nyugalomba vonulás, a lelkeszi állás egyéb megszűnése, az egyházkerületi közgyűlés által elfogadott lemondás, jogerős bírói határozattal történt elmozdítás folytán, vagy a hatéves ciklus lejártával.

112. § A püspököt valamennyi funkciója tekintetében akadályoztatása vagy a püspöki tisztség megüresedése esetén az egyházkerület lelkeszi főjegyzője helyettesíti.⁴⁴

113. § (1) A püspök elnöktársával, az egyházkerületi főgondnokkal együtt képviseli az egyházkerületet.

(2) A püspök az egyházkerületi főgondnokkal együtt az egyházkerülethez tartozó egyházközségek, egyházmegyék és egyházi tisztségviselők felügyelője, az egyházkerületi tanács, egyházkerületi közgyűlés és a Zsinat határozatainak végrehajtója.

(3) Tisztségénél fogva tagja az egyházkerületi közgyűlésnek, az egyházkerületi tanácsnak, az esperes-gondnoki értekezletnek, a Zsinatnak, a Zsinati Tanácsnak és a Zsinat Elnökségi Tanácsának.

(4) A püspök elnöktársával, az egyházkerületi főgondnokkal együtt:

- a) az egyházkerületi közgyűlés összehívása iránt intézkedik, a tanácskozásokat vezeti,
- b) az egyházkerületben az egyházépítő munkát az egyházkerületi bizottságok közreműködésével irányítja,
- c) az egyházkerület területén levő tanintézetekre felügyel,
- d) az egyházkerület területén levő gyűjteményekre és műemlékekre felügyel,
- e) az egyházkerület hivatalaira és pénztárára felügyel,
- f) a megállapított költségvetés keretén belül utalványoz,
- g) az egyházkerület egyházközségeit folyamatosan látogatja (generalis visitatio),
- h) az egyházkerületben működő tisztségviselőket és alkalmazottakat szóbeli és írásbeli jelentéstételre hívhatja fel,
- i) dönt, intézkedik és eljár a törvényben hatáskörébe utalt ügyekben.⁴⁵

(5) A püspök kizárólagos hatáskörében:

- a) a lelkeszképesítő vizsgán képesítetteket a lelkeszi szolgálatok teljesítésére felhatalmazza, a lelkeszek felszentelését évenként az egyházkerület espereseinek segédkezésével az istentiszteleti rendtartásban megállapított eljárás szerint végzi,
- b) az egyházkerületi közgyűlésnek az egyházkerület életéről jelentést tesz,
- c) a missziói és intézeti lelkeszt kinevezi,
- d) kirendeli a segéd- és a beosztott lelkeszt.

Az egyházkerületi főgondnok

114. § (1) Egyházkerületi főgondnokká hitben és az egyházi szolgálatra való készségben kiemelkedő, az egyházkerület vezetésére alkalmas és közmegebecsülésben álló világi presbiter választható, aki legalább hat év presbiteri szolgálattal rendelkezik.⁴⁶

(2) Az egyházkerületi főgondnokot tisztségében az egyházkerületi közgyűlés erősíti meg. Az egyházkerületi főgondnok az egyházkerületi közgyűlés előtt tett esküvel foglalja el tisztségét.

115. § A főgondnokot akadályoztatása vagy a főgondnoki tisztség üresedése esetén az egyházkerületi világi főjegyző helyettesíti.

116. § (1) Az egyházkerületi főgondnok elnöktársával, a püspökkel együtt képviseli az egyházkerületet.

⁴⁴ A 112. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

⁴⁵ A 113. § (4) bekezdés i) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

⁴⁶ A 114. § (1) bekezdést a 2001. évi II. törvény módosította.

(2) Tisztségénél fogva tagja az egyházkerületi közgyűlésnek, az egyházkerületi tanácsnak, az esperes-gondnoki értekezletnek, a Zsinatnak, a Zsinati Tanácsnak és a Zsinati Elnökségi Tanácsnak.

(3) Az egyházkerületi főgondnok hatáskörébe tartoznak a 113. § (4) bekezdés a)–i) pontjaiban foglaltak.

Az egyházkerületi főjegyzők és jegyzők

117. § (1) Az egyházkerületben egy lelkészi és egy világi főjegyzőt kell választani, akik a püspök, illetve a főgondnok helyettesei, valamint a szükséghez képest egy vagy több lelkészi és világi jegyzőt. A jegyzők számát az egyházkerületi közgyűlés állapítja meg, egyenlően a lelkészek és a világiak sorából.⁴⁷

(2) A főjegyző helyettese a hivatali kor szerint legidősebb jegyző.

(3) A törvénynek az egyházmegyei jegyzőkre vonatkozó rendelkezéseit az egyházkerületi jegyzőkre értelemszerűen kell alkalmazni.

Az egyházkerület többi tisztségviselői és alkalmazottai

118. § (1) Az egyházkerületi jogtanácsosra a törvénynek az egyházmegyei jogtanácsosra vonatkozó rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni.

(2) Az egyházkerület tisztségviselőinek és alkalmazottainak munkakörét az egyházkerület szabályrendelete állapítja meg.

III. fejezet

Az egyházkerületi közgyűlés

119. § (1) Az egyházkerületi közgyűlést alkotják:

- a) a püspök, az egyházkerületi főgondnok, a lelkészi és világi főjegyző,
- b) az egyházkerületi lelkészi és világi tanácsosok és jegyzők,
- c) minden egyházmegyéből az esperes és az egyházmegyei gondnok vagy törvényes helyetteseik,
- d) az egyházmegyék által választott lelkészi és világi képviselők,
- e) az egyházkerületi jogtanácsos,
- f) egyházmegyénként a területén működő felsőoktatási intézmények egy oktató, középiskolák egy pedagógus képviselője,⁴⁸
- g) egyházmegyénként a területén működő általános alapfokú iskolák egy pedagógus képviselője,⁴⁹
- h) az egyházkerület területe szerint illetékes teológiai akadémia (hittudományi egyetem) egy oktató képviselője,⁵⁰
- i) az egyházkerület területén levő tudományos gyűjtemények egy képviselője.

(2) Az egyházkerületnek e törvényszakaszban fel nem sorolt tisztségviselői az egyházkerületi közgyűlésnek szavazati jog nélküli tanácskozó tagjai, akik kívánságra kötelesek felvilágosítást adni.

120. § (1) Egyházkerületi közgyűlést évenként legalább egyszer kell tartani. Szükség esetén az elnökség többször is összehívhatja a közgyűlést. Az egyházkerületi közgyűlést alkotó tagjai egynegyed (1/4) részének írásos kérelmére harminc napon belül össze kell hívni.

(2) A közgyűlést a főbb tárgysorozati pontok megjelölésével és az indítványok beadása határidejének közlésével a határnap előtt legalább tizenöt nappal kell összehívni.

⁴⁷ A 117. § (1) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁴⁸ A 119. § (1) bekezdés f) pontját a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény módosította.

⁴⁹ A 119. § (1) bekezdés g) pontját a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény módosította.

⁵⁰ A 119. § (1) bekezdés h) pontját a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény módosította.

121. § (1) A közgyűlés nyilvános; imádkozással és bibliaolvasással kezdődik, és imádkozással fejeződik be.

(2) A közgyűlés határozatképes, ha a szavazati joggal bíró tagok több mint fele jelen van.

(3) A közgyűlés határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza, szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt. Személyi kérdésekben titkosan kell szavazni, szavazategyenlőség esetén sorshúzással kell dönteni.

122. § (1) A közgyűlést mindig kettős elnökség vezeti.

(2) A megjelenésben akadályozott püspököt vagy egyházkerületi főgondnokot törvényes helyetteseik helyettesítik.

(3) Az elnökség tagjai az elnöki feladatok végzése tekintetében egymás között megegyezhetnek.

123. § (1) A közgyűlésről elmaradt közgyűlési tagokkal szemben követendő eljárást egyházkerületi szabályrendelet állapítja meg.

(2) Az az egyházkerületi tisztségviselő, aki az egyházkerületi közgyűlésről három ízben igazolás nélkül elmarad, tisztségéről lemondottnak tekintendő, s helyének betöltéséről az egyházkerületi közgyűlés intézkedik.

124. § (1) Az egyházkerületi közgyűlés tanácskozik és intézkedik az egyházkerületre tartozó egyházi és intézményi igazgatási ügyben.⁵¹

(2) Az egyházkerületi közgyűlés hatáskörébe tartozik különösen:

- a) őrködik az evangéliumi tan tisztasága felett, hogy azt az egyházközségekben híven, az egyház hitelvei szerint és szellemében hirdessék és tanítsák, gondoskodik a hitélet ápolásáról,
- b) felügyel az egyház önkormányzati jogaira,
- c) kapcsolatot tart a többi egyházkerülettel, felügyel az egyházkerület hazai és nemzetközi kapcsolataira,
- d) intézkedik az egyházmegyéek területének változtatása ügyében az érdekelt egyházközségek és egyházmegyéek meghallgatásával,
- e) szabályrendeletet alkot, és az egyházmegyei szabályrendeletek jóváhagyása tárgyában határozatot hoz,
- f) egyházkerületi bizottságokat választhat, azok szervezetét megállapítja, a működésükre vonatkozó szabályrendeletet jóváhagyja, és működésükre felügyel,
- g) intézkedik a lelkészek évenkénti felszenteléséről,
- h) intézkedik az egyházkerületi tisztségviselők megválasztásáról, illetve választásának megerősítéséről,
- i) gondoskodik az egyházkerület területén folyó egyházépítő munka szervezéséről és irányításáról és a mutatózó visszaélések és hiányok megszüntetéséről,
- j) másodfokon határoz az egyházmegyei közgyűlés határozatai ellen beadott fellebbezések tárgyában,
- k) elbírálja az egyházkerületi tanácsnak, az egyházkerület elnökségének, valamint a püspöknek a határozata vagy intézkedése ellen benyújtott fellebbezést,⁵²
- l) határozatot hoz az egyházkerületnek szánt ajándék, örökség elfogadása vagy visszautasítása tekintetében,
- m) dönt az egyházkerület ingatlanszerzési, illetve ingatlan elidegenítési, megterhelési ügyeinek kérdésében; valamint másodfokon dönt az elnökség által ingatlanszerzési, elidegenítési, vagy megterhelési ügyekben hozott határozatok elleni panaszok elbírálásában,⁵³

⁵¹ A 124. § (1) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁵² A 124. § (2) bekezdés k) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

⁵³ A 124. § (2) bekezdés m) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

- n) megállapítja az egyházkerület költségvetését, rendelkezik fedezetről, elfogadja a zárszámadást, felülvizsgálja az egyházmegyék költségvetését és zárszámadását,
- o) felügyeli az egyházkerület területén levő gyűjteményeket és műemlékeket,
- p) határoz a zsinati képviselők igazolása ügyében,
- q) javaslatokat terjeszt elő a Zsinathoz,
- r) megtárgyalja a püspök jelentését, és dönt annak elfogadásáról,
- s) az egyházkerület területén működő egyházi alapítványok és egyesületek működését figyelemmel kíséri,
- t) dönt a lelkészi képzés hatályban tartása ügyében.

125. § Az egyházkerületi közgyűlés maga állapítja meg tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét.

126. § Az egyházkerület bizottságainak szervezetét, ezeknek, valamint az egyházkerület tisztségviselőinek munkakörét az egyházkerületi közgyűlés szabályrendelettel állapítja meg.

IV. fejezet **Az egyházkerületi tanács**

127. § (1) Az egyházkerületi közgyűlés a hatáskörébe utalt feladatok időszaki teljesítésére az egyházmegyék által megválasztott egyházkerületi tanácsosokból egyházkerületi tanácsot alakít.

(2) Az egyházkerületi tanács az egyházkerület elnökségén és a főjegyzőkön kívül, valamint az egyházmegyék elnökségén kívül egyházmegyénként legalább kettő, legfeljebb négy, az egyházmegyei közgyűlés által megválasztott tagból áll, egyenlő számban a lelkészek és a világiak közül. A tagok egyikéül a teológiai akadémia (hittudományi egyetem) tanár képviselőjét és az iskolák képviselőjét kell választani, akiket ha lelkészi tisztségre választhatók, a lelkészek, más esetben a világiak közé kell számítani.⁵⁴

(3) Az egyházkerületi tanács a 124. § (2) bekezdés a)-h) pontok és a k), pont kivételével minden ügyben határozhat.⁵⁵

(4) Az egyházkerületi tanács határozatképes, ha tagjainak több mint fele jelen van.

(5) Az egyházkerületi tanács határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt. Személyi kérdésekben titkosan kell szavazni, szavazategyenlőség esetén sorshúzással kell dönteni.

(6) Az egyházkerületi tanács az egyházkerületi közgyűlésnek munkájáról beszámolni tartozik.

V. fejezet **Az esperes-gondnoki értekezlet**

128. § Az egyházkerület elnöksége az egyházkerület életét érintő időszerű kérdések megtárgyalására az egyházkerület főjegyzőit, espereseit és egyházmegyei gondnokait a szükséghez képest értekezletre hívhatja össze. Az esperes-gondnoki értekezlet az egyházkerület elnöksége mellett tanácsadó jelleggel működik.⁵⁶

⁵⁴ A 127. § (1)-(3) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁵⁵ A 127. § (3) bekezdést a ZS.-274/2013.04.25. sz. zsinati határozattal elfogadott 2013.évi II. törvény módosította.

⁵⁶ A 128. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

VI. fejezet

Az egyházkerület elnöksége

129. § (1) Az egyházkerület elnöksége a püspök és az egyházkerületi főgondnok. Az egyházkerület elnökségének hatáskörébe azok az ügyek tartoznak, amelyeket a törvény értelmében a két elnöknek együtt kell intéznie.

(2) Az egyházkerület elnökségének határozata és intézkedése ellen, ha egyházi törvény másként nem rendelkezik, az intézkedés napját - ha pedig kézbesítésnek van helye, a kézbesítés - napját követő tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye az egyházkerületi közgyűléshez. A fellebbezésnek a határozat vagy az intézkedés végrehajtására halasztó hatálya van.

VII. fejezet

Az egyházkerületi bíróság

130. § Az egyházkerületi bíróságról külön törvény rendelkezik.

V. RÉSZ

A ZSINAT

I. fejezet

A Zsinat szervezete

131. § A Magyarországi Református Egyház Zsinata a Magyarországi Református Egyház törvényhozó és legfőbb intézkedő testülete.

132. § A Zsinat megvizsgálja és megállapítja az egyház tanait.

133. § A Zsinat

- a) egyházi törvényeket alkot, megállapítja az egyház alkotmányát,
- b) meghatározza az egyházi törvénykezés irányelveit és az egyházi fegyelmezés terén megvalósítandó feladatokat,
- c) megállapítja az egyházkerület megszünését vagy új egyházkerület szervezését,
- d) határoz az Országos Református Egyházi Közalap és a Református Lelkészi Nyugdíjintézet fenntartásáról és működéséről,
- e) határoz közoktatási és felsőoktatási, valamint egyéb intézmények létrehozásáról. A református oktatásügy szervezetéről, irányításáról és felügyeletéről rendelkezik:
- f) az ünnepekről,
- g) az istentisztelet rendjéről
- h) a hivatalos bibliafordítás, az istentiszteleti rendtartás és az énekeskönyv ügyében,
- i) a lelkészképzés, valamint a lelkészképesítő vizsgák rendjének kérdésében,
- j) a tábori püspököt megválasztja,
- k) megválasztja tisztségviselőit,
- l) megválasztja az egyházkerületek által jelölteket a Zsinati Tanácsba és a különböző zsinati bizottságokba,⁵⁷
- m) határoz az egyházkerületek területét érintő változások ügyében az egyházkerületek előterjesztésére, vagy saját kezdeményezésére az érdekelt egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések egyetértésével,

⁵⁷ A 133. § e), k) és l) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

- n) határoz a Zsinati Hivatal szervezeti kérdéseiben,
- o) intézkedik a Magyarországi Református Egyház egészét érintő kormányzási és igazgatási ügyekben,
- p) határoz általában mindazokban a kérdésekben, amelyek a Magyarországi Református Egyház legfőbb állásfoglalását vagy döntését igénylik.

134. § (1) A Zsinat időtartama hat év. A zsinati tagok megbízatása az új Zsinat megalakulásáig tart.

(2) A Zsinat megbízatásának időtartamát naptári évenként kell számítani: január 1-jével kezdődik, és december 31-én szűnik meg.

135. § (1) A Zsinatnak összesen száz tagja van. Közülük húszan tisztségüknél fogva tagok, nyolcvan pedig az egyes egyházkerületek presbitériumai, illetőleg közgyűlései választanak a megadott keretszámok figyelembevételével.

(2) A Zsinat tagjai tisztségüknél fogva:

- a) az egyházkerületek püspökei és főgondnokai,
- b) az egyházkerületek lelkesi és nem lelkesi főjegyzői,
- c) a protestáns tábori püspök, illetőleg amennyiben a protestáns tábori püspök nem református, a tábori püspök református helyettese (Hivatalvezető),⁵⁸
- d) a zsinati tanácsos,
- e) a zsinati jogtanácsos,
- f) az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnöke.⁵⁹

(3) A Zsinat ülésein tanácskozási joggal azok az esperesek, egyházmegyei gondnokok és a zsinati hivatali osztályvezetők is részt vesznek, akik nem zsinati tagok.

136. § Az egyes egyházkerületek által választott zsinati képviselők száma:

Dunamellék: 24

Dunántúl: 12

Tiszáninnen: 12

Tiszántúl: 26

Tanintézetek részéről: 4 (egyházkerületenként 1-1)

Egészségügyi (Dunamellék) és szeretetintézmények (Tiszántúl): 1-1⁶⁰

137. § (1) Az egyházmegyék zsinati képviselőinek fele részét az egyházmegyék lelkeszei közül, a másik fele részét pedig a presbiteri tisztségre választható egyháztagok közül kell választani.

(2) A választott zsinati képviselőségre a rendes tagokkal egyenlő számú pótképviselőt is kell választani.⁶¹

138. § A zsinati képviselőket, valamint a tanintézetek, illetve szeretetintézmények zsinati képviselőit a működési területük szerint illetékes egyházkerületi elnökség igazolja.

139. § A zsinati képviselők megválasztásáról az egyházmegyék az egyházkerületeket, az egyházkerületek a Zsinat elnökségét értesítik.

140. § Minden megválasztott zsinati képviselő csak egy helyről nyert megbízólevelet tarthat meg. Ha valakit több helyen választanak meg, megbízólevelének kézhezvételétől számított nyolc napon belül az érdekelt egyházkerületek elnöksége határidő kitűzésével nyilatkozattételre hívja fel, és ha a határidő alatt nem nyilatkozik, zsinati tagságáról lemondottnak kell tekinteni.

⁵⁸ A 135. § (2) bekezdés c) pontját a ZS.-83/2006.06.08. sz. határozattal a 2006. évi I. törvény iktatta be, ezáltal a c)-e) pontok d)-f) pontokra módosultak.

⁵⁹ A 135. § (1)-(2) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁶⁰ A 136. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

⁶¹ A 137. § (2) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

141. § (1) A zsinati tag akadályoztatása esetén a Zsinat Elnöksége pótképviselőt hív be.

(2) A zsinati tagság megszűnése esetén a Zsinat Elnöksége intézkedik az érdekelt egyházmegye elnökségénél új pótképviselő választása iránt.

(3) A zsinati lelkészi képviselő zsinati tagsága az egyházmegyében betöltött lelkészi tisztség megszűnésével megszűnik. A zsinati világi képviselő zsinati tagsága az egyházmegyéből való elköltözésével megszűnik.

(4) Ha a választott zsinati tagot püspöknek, egyházkerületi főgondnoknak, lelkészi vagy világi főjegyzőnek, zsinati tanácsosnak, zsinati jogtanácsosnak, vagy az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökének megválasztják⁶², tagsági helye megüresedik, és erre időközi választást kell tartani.

(5) A zsinati tag időközi választással nyert megbízatása a Zsinat hatéves időtartamának lejártáig terjed.

142. § (1) Az újonnan megnyílt Zsinat istentisztelettel kezdődik.

(2) Az első ülésen a tagok megbízóleveleiket az elnökségnek benyújtják, amely azt megvizsgálja, ennek eredményét bejelenti, és megállapítja a megjelent és igazolt képviselők névsorát.

(3) Az újonnan megnyílt Zsinat a korelnökök (a legidősebb lelkészi és világi zsinati képviselők) elnöklése mellett és korjegyzők (két legfiatalabb lelkészi és két legfiatalabb világi) közreműködésével, titkos szavazással első ülésén megválasztja:

- a) lelkészi és világi elnökét, alelnökeit, valamint
- b) három lelkészi és három világi jegyzőjét.

Ugyanezen első ülésén megválasztja: a Zsinati Tanács tagjait az egyházkerületek javaslata alapján.

(4)⁶³ A Zsinat második ülésén választja meg a Zsinat Elnökségének javaslata alapján a zsinati ciklus időtartamára:

- a) a zsinati tanácsost,
- b) a zsinati jogtanácsost,
- c) az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökét⁶⁴,

valamint megválasztja az egyházkerületek javaslata alapján:

- d) a Zsinati Bíróság tagjait,
- e) a zsinati bizottságok tagjait.

A megválasztott vezetőkkel a Magyarországi Református Egyház, mint munkáltató nevében a Zsinat Elnöksége köt munkaszerződést, lelkipásztorok esetében pedig nevezi ki, illetve rendeli ki a megválasztott vezetőt.

(5) A Zsinat Elnöksége vezetővé nevezi ki a Zsinat Elnökségi Tanácsa és az érintett szakbizottság javaslata alapján határozatlan időre, de legfeljebb a következő Zsinat második üléséig, az ágazati jogszabályok figyelembevételével:

- a) az MRE Kálvin János Kiadója igazgatóját,
- b) a Református Lelkészi Nyugdíjintézet igazgatóját,
- c) a Református Pedagógiai Intézet igazgatóját,
- d) a Református Missziói Központ igazgatóját,
- e) az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény igazgatóját,
- f) az egyházi sajtóorgánumok felelős vezetőit,
- g) a rádiós és televíziós vallási adások felelős szerkesztőit,
- h) az országos református egyházzenei vezetőit.

(6) A Zsinat Elnöksége vezetővé nevezi ki a Zsinat Elnökségi Tanácsa és az érintett szakbizottság javaslata alapján az intézmény alapító okiratában meghatározott időre, az ágazati jogszabályok figyelembevételével:

⁶² A 141. § (4) bekezdést a ZS.-22/2015.11.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2015. évi I. törvény módosította.

⁶³ A 142. § (4) bekezdést a ZS.-22/2015.11.19. sz. zsinati határozattal elfogadott 2015. évi I. törvény módosította.

⁶⁴ A 142. § (4) bekezdés c) pontját a ZS.-54/2016.05.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2016. évi III. törvény iktatta be.

- a) a Magyarországi Református Egyház Diakóniai Iroda⁶⁵ vezetőjét,
 - b) a Magyarországi Református Egyház Oktatási Irodájának vezetőjét.⁶⁶
- (7) A megbízott vezetőkkel a Magyarországi Református Egyház, mint munkáltató nevében a Zsinat Elnöksége köt munkaszerződést, lelkipásztorok esetében pedig nevezi ki, illetve rendeli ki a megválasztott vezetőket. A Zsinat Elnöksége jogosult az általa megválasztott vezetőket a Zsinat Elnökségi Tanácsa javaslatára a zsinati ciklus lejárta előtt visszahívni.
- (8) A Zsinat Elnöksége határozatlan időre alkalmazza - a Zsinat Elnökségi Tanácsa javaslata alapján - a Zsinati Hivatal osztályvezetőit és irodavezetőit.⁶⁷
- (9) A Zsinat megalkotja tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét.
- (10) A Zsinat háznagy teendőit a zsinati tanácsos látja el.

143. § Az elnököket és az alelnököket az egyházkerületek püspökei és az egyházkerületek főgondnokai közül kell választani.

144. § (1) A Zsinat üléseit mindig kettős elnökség vezeti.

(2) A megjelenésben vagy elnöklésben akadályozott elnököt az alelnök, ennek akadályoztatása esetén az a lelkészi, illetve világi képviselő helyettesíti, aki a Zsinatnak legrégebb idő óta megszákítás nélkül rendes tagja. A tanácskozás vezetésére nézve az elnökök egymás között állapodnak meg.

145. § Szavazati joguk az igazolt képviselőknek és azoknak a tagoknak van, akik a Zsinatnak tisztségükönél fogva tagjai.

146. § A Zsinat határozatképes, ha tagjainak legalább a kétharmada jelen van.

147. § A Zsinat határozatait a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén választásnál sorshúzás, minden más határozatnál a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt.

148. § (1) A Zsinat ülései nyilvánosak. Az elnökségnek vagy húsz tagnak indítványára zárt ülést kell tartani.

(2) A Zsinat ülései áhítattal kezdődnek, és imádkozással fejeződnek be.

149. § (1) A Zsinat ülését a főbb tárgysorozati pontok megjelölésével és az esetleges indítványok beadása határidejének közlésével a határnap előtt legalább harminc nappal kell összehívni az elnökség által meghatározott helyre. Rendkívüli esetben az elnökség az ülést nyolc nappal a határnap előtt is összehívhatja.

(2) A Zsinat üléseit bármikor elnapolhatja. A Zsinat Elnöksége a Zsinati Elnökségi Tanács határozata alapján, vagy húsz zsinati tag együttes írásbeli kérelmére hatvan napon belül köteles összehívni a Zsinatot a napirend írásbeli megjelölésével.

150. § A zsinati jogtanácsost a Zsinat választja az ügyvéd presbiter egyháztagok sorából. Feladataira nézve irányadók jelen törvény 88. §-ban foglaltak.

151. § Az Országos Református Gyűjteményi Tanács elnökét a Zsinat választja a szakirányú egyetemi végzettséggel rendelkező egyháztagok sorából.⁶⁸

152. § A Zsinat szabályrendelettel állapítja meg működését.

⁶⁵ A Magyarországi Református Egyház Szeretetszolgálati Iroda elnevezést a Zsinat 2019. 04.10. kelt ZS.-6/2019.04.10 sz. határozattal módosította.

⁶⁶ A 142. § (6) bekezdés b) pontját a ZS.-21/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi II. törvény iktatta be.

⁶⁷ A 142. § (8) bekezdést a ZS.-21/2019.04.10. sz. zsinati határozattal elfogadott 2019. évi II. törvény módosította.

⁶⁸ A 151. §-t a ZS.-54/2016.05.11. sz. zsinati határozattal a 2016. évi III. törvény módosította.

II. fejezet

Zsinati szakbizottságok⁶⁹

153. § (1) A Zsinat a tanácskozási ügyek előkészítésére zsinati szakbizottságokat választ. A zsinati bizottságok a Zsinat szakmai tanácskozó, véleményező és döntés-előkészítő szervei.

(2) A Zsinat tagjai közül az alábbiakban felsorolt állandó bizottságokat választja:

- 1) Diakóniai és Egészségügyi Bizottság
- 2) Gazdasági Bizottság
- 3) Jogi és Egyházalkotmányi Bizottság
- 4) Kommunikációs Bizottság
- 5) Külügyi és Ökumenikus Bizottság
- 6) Missziói Bizottság
- 7) Nyugdíjintézeti Intézőbizottság
- 8) Oktatásügyi Bizottság
- 9) Számvizsgáló Bizottság
- 10) Tanulmányi és Teológiai Bizottság

(3) A bizottsági tagok megválasztása az egyházkerületek ajánlása alapján történik.

(4) A bizottságok munkáját az Elnökségi Tanács egy-egy tagja felügyeli.

(5) A Zsinat az Elnökség javaslatára egyes kiemelt kérdésekre ad-hoc bizottságot hozhat létre, megjelölve a bizottság célját, feladatát, fennállásának időtartamát.

(6) A bizottságok az egyes szakmai területek munkájának segítésére, szervezésére, ügyeinek tartalmi előkészítésére szakértőket kérhetnek fel, szakértői testületeket hozhatnak létre, melynek tagsága az egyházhoz kötődő szakértőkből jelölhető.

(7) Az állandó bizottságok tagjainak számáról, részletes feladatairól és működéséről a Zsinat Tanácskozási Szabályzata és ügyrendje rendelkezik.

III. fejezet

A Zsinati Tanács

154. § (1) A Zsinat a törvényhozás körébe nem tartozó feladatok időközi teljesítésére a Zsinat tartamára Zsinati Tanácsot választ.

(2) A Zsinati Tanács hatáskörébe tartozik mindazon ügyek tárgyalása, eldöntése és intézése, amelyek e törvény 132. § és 133. § a)–m) pontjai alapján nem tartoznak a Zsinat kizárólagos hatáskörébe.

A Zsinati Tanács hatáskörébe tartozik különösen:

- a) a Zsinat határozatainak végrehajtásáról intézkedik,
- b) a Zsinat ülései közti időben ápolja az egyház ökumenikus kapcsolatait és irányítja ökumenikus szolgálatát; kifejezésre juttatja az egyház állásfoglalását az emberiség, népünk és a társadalom jelentős kérdéseiben,
- c) a Zsinat elé kerülő javaslatok, tervezetek elkészítéséről gondoskodik, általában a Zsinat működéséhez szükséges előmunkálatok végzése iránt intézkedik,
- d) az egyház jelentős élettevékenységéről szóló, s a Zsinati Hivatal osztályai, valamint az országos hatáskörű intézmények által előkészített évi jelentéseket tárgyalja, így különösen:
 - a missziói jelentést – beleértve a vallásoktatási, szórványmissziói jelentést,
 - ének- és zeneügyi jelentést,
 - egyházalkotmányi és jogi jelentést,
 - tanulmányi jelentést,
 - diakóniai és egészségügyi jelentést,

⁶⁹ A 153. §-t a ZS.-120/2006.11.28. sz. zsinati határozattal a 2006. évi IV. törvény módosította.

- sajtójelentést – beleértve a könyvkiadói és lapkiadói, valamint a rádiós és televíziós tevékenységről szóló jelentést,
- külügyi és ökumenikus jelentést,
- nyugdíjintézeti jelentést,
- a gyűjtemények munkájáról szóló jelentést – beleértve a levéltárakról, könyvtárakról, múzeumokról és műemlékvédelemről szóló jelentést,
- iskolaügyi jelentést a felső-, közép- és alapfokú iskolák működéséről,⁷⁰
- e) a Közalap, valamint az országos szintű és önállóan gazdálkodó testületek, intézmények és szolgálati ágak évi költségvetését megállapítja,
- f) a közalapi járulékok évi együttes összegének az egyházkerületek között való felosztása tárgyában határoz,
- g) az egyházat egyetemesen érintő tehervállalások⁷¹ tárgyában határoz,
- h) a nyugdíjintézeti tagsági és fenntartói járulék mértékét meghatározza,
- i) mindazon testületeknek, intézményeknek és szolgálati ágaknak, amelyeknek költségvetését megállapította, a zsinati számvizsgáló bizottság által megvizsgált zárószámadását jóváhagyja,
- j) a Zsinati Hivatal szervezeti és működési szabályzatát megállapítja,
- k) a Nyugdíjintézet Intézőbizottsága által hozott nyugdíj-megállapító határozatok ellen beadott fellebbezéseket elbírálja,
- l) a Zsinat Elnökségének a Zsinati Tanács ülései közötti időben a Zsinati Tanács hatáskörében tett intézkedései és rendelkezései jóváhagyása tárgyában határoz,
- m) általában határoz minden olyan, a Zsinat nem kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyben, amelyben a Zsinat ülészekai között döntenit kell.

155. § (1) A Zsinati Tanács az egyházkerületek püspökeiből és főgondnokaiból, a zsinati tanácsosból, a zsinati jogtanácsosból, a Zsinat által saját kebeléből titkos szavazással választott tíz lelkészi és tíz nem lelkészi tagból áll.⁷²

(2) A Zsinati Tanácsba a Zsinat képviselői közül a Dunamelléki Egyházkerület részéről hat tagot, a Dunántúli és a Tiszáninneni Egyházkerület részéről négy-négy tagot, a Tiszántúli Egyházkerület részéről hat tagot kell választani.

(3)⁷³

156. § (1) A Zsinati Tanács Elnöksége a Zsinat Elnöksége. Az elnökség gyakorlására vonatkozóan a 144. § (2) bekezdésében foglaltak irányadók.

(2) Jegyzőt a Zsinati Tanács tagjai köréből ülései elején⁷⁴ maga választja.

157. § (1) A Zsinati Tanács határozatképes, ha tagjainak kétharmada jelen van.

(2) A Zsinati Tanács határozatait és intézkedéseit a jelenlevők szavazatainak egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt, személyi kérdésekben titkosan kell szavazni, szavazategyenlőség esetén pedig sorshúzással kell döntenit.

158. § (1) A Zsinati Tanács a szükségnek megfelelően, de évenként legalább egyszer ülésezik. Működéséről a legközelebbi zsinati ülészekon jelentést tesz.

(2) A Zsinati Tanács összehívásáról az elnökség gondoskodik. Az elnökség a Zsinati Tanácsot a tagok egynegyedének (1/4) írásbeli kérelmére - amelyben megjelölik a tárgyalni kívánt napirendet vagy tárgysorozatot - egy hónapon belül köteles összehívni.⁷⁵

⁷⁰ A 154. § (2) bekezdés d) pontját a 2002. évi III. törvény módosította.

⁷¹ Pl.: lekötött perselypénzek, alapok létesítése, stb.

⁷² A 155. § (1) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

⁷³ A 155. § (3) bekezdést a ZS.-21/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi IV. törvény hatályon kívül helyezte.

⁷⁴ A 156. § (2) bekezdést a ZS.-21/2017.11.22. sz. zsinati határozattal elfogadott 2017. évi IV. törvény módosította.

⁷⁵ A 158. § (2) bekezdést a 2002. évi III. törvény módosította.

IV. fejezet

Zsinati Elnökségi Tanács

159. § A Magyarországi Református Egyház egészét érintő ügyek intézésének irányítását a Zsinati Elnökségi Tanács végzi. A Zsinati Elnökségi Tanácsot az egyházkerületek püspökei és főgondnokai alkotják, tanácskozási joggal jelen van a zsinati tanácsos és a zsinati jogtanácsos, akik helyett akadályoztatásuk esetén törvényes helyetteseik járnak el.⁷⁶

160. § A Zsinati Elnökségi Tanács tárgyal minden olyan ügyet, amelynek az egyház részére nézve elvi jelentősége vagy gazdasági kihatása van, amelyek fontosabb személyi kérdést érintenek, továbbá amelyek tárgyalását valamelyik egyházkerület elnöksége kéri.

161. § A Zsinati Elnökségi Tanács elnöksége a Zsinat Elnöksége. A Zsinati Elnökségi Tanács határozata a Zsinat Elnökségére nézve tanácsadó jellegű. Ha azonban a Zsinat Elnökségének az ügy intézésére vonatkozó elhatározását a Zsinati Elnökségi Tanács öt tagja ellenzi, az Elnökség köteles egybehívni a Zsinati Tanácsot rendkívüli ülésre.

V. fejezet

A Zsinat Elnöksége

162. § (1) A Magyarországi Református Egyházat a Zsinat Elnöksége képviseli.

(2) A Zsinat Elnöksége képviseleti jogkörében eljár az állam illetékes szerveinél. Kinyilvánítja az egyház állásfoglalását az egyházat érintő törvényalkotási kérdésekben, és gondoskodik az egyházat érintő állami törvények végrehajtásáról.

(3) A Zsinat Elnöksége képviseli a Magyarországi Református Egyházat a világkeresztyénség szervezeteinél, a külföldi és hazai egyházaknál, és tartja a kapcsolatot az ökumenikus szervezetekkel.

163. § A Zsinat Elnöksége gondoskodik a Zsinat és a Zsinati Tanács határozatainak végrehajtásáról. Az ülések közötti időben tett intézkedésekről beszámol.

164. § A Zsinat Elnöksége összehívja a Zsinatot, a Zsinati Tanácsot és a Zsinati Elnökségi Tanácsot, előkészíti és összeállítja ezek üléseinek tárgysorozatát.

165. § A megállapított költségvetés keretén belül a Zsinat Elnöksége utalványoz.⁷⁷

166. § A Zsinat Elnöksége általában intézkedik a Magyarországi Református Egyházat érintő igazgatási ügyekben, és erről beszámol a Zsinati Elnökségi Tanács legközelebbi ülésén.

⁷⁶ A 159. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

⁷⁷ A 165. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

VI. fejezet **A Zsinati Hivatal⁷⁸**

167. § A Zsinat, a Zsinati Tanács és a Zsinat Elnöksége hatáskörébe tartozó feladatok ügyintézését a Zsinati Hivatal végzi.

168. § A Zsinati Hivatal az elnökség rendelkezései alapján a zsinati tanácsos vezeti.⁷⁹

169. § A Zsinati Tanács a Zsinati Hivatal szervezetét és működését, valamint a zsinati tanácsos hatáskörét szabályrendeletben állapítja meg.

VII. fejezet **A Zsinati Bíróság**

170. § A Zsinati Bíróságról külön törvény rendelkezik.

VIII. fejezet **Tanintézetek, gyűjtemények, egészségügyi és szeretetintézmények**

171. § A Magyarországi Református Egyház tanintézetei, gyűjteményei és szeretetintézményei létesítéséről, fenntartásáról és működéséről külön törvény rendelkezik.

IX. fejezet⁸⁰ **Rendelkezések veszélyhelyzet idejére**

172. § (1) Magyarország Kormánya által kihirdetett, az ország egészére vagy egy részére kiterjedő veszélyhelyzet vagy egészségügyi válsághelyzet (a továbbiakban: veszélyhelyzet) idején a területileg érintett egyházi testületi szervek jogosultak elektronikus kommunikációs eszköz igénybevételével is ülést tartani és döntést hozni.⁸¹

(2) A Zsinat és a Zsinati Tanács elektronikus kommunikációs eszköz igénybevételével tartott ülésrendjét a Magyarországi Református Egyház Zsinatának Tanácskozási szabályrendelete tartalmazza, az egyéb testületek elektronikus kommunikációs eszköz igénybevételével tartott ülésrendjét maguk határozzák meg. Minden testület köteles a tanácskozásról és az esetleges szavazás eredményéről írásba foglalt jegyzőkönyvet készíteni.

173. § (1) Veszélyhelyzet idején a Zsinati Elnökségi Tanács határozatával a törvényi rendelkezésektől eltérhet, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(2) Veszélyhelyzet idején a Zsinati Elnökségi Tanács jogosult határozni a 133. §-ban írt, kizárólag zsinati hatáskörbe tartozó ügyek közül

- a) a közoktatási és felsőoktatási, valamint egyéb intézmények létrehozásáról; a református oktatásügy szervezetéről, irányításáról és felügyeletéről,
- b) rendelkezik a lelkészképzés, valamint a lelkészképesítő vizsgák rendjének kérdésében,
- c) határoz a Zsinati Hivatal szervezeti kérdéseiben,
- d) intézkedik a Magyarországi Református Egyház egészét érintő kormányzási és igazgatási ügyekben,

⁷⁸ A Zsinati Iroda nevét a Zsinati Tanács 2007. november 23-án kelt ZS.T.-123/2007. sz. SZMSZ-e „Zsinati Hivatalra” módosította.

⁷⁹ A 168. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

⁸⁰ A IX. fejezetet a ZS.-4/2020.06.11. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi I. törvény iktatta be.

⁸¹ A 172. § (1) bekezdést a ZS.-28/2020.11.18. sz. zsinati határozattal elfogadott 2020. évi II. törvény módosította.

- e) határoz általában mindazokban a kérdésekben, amelyek a Magyarországi Református Egyház legfőbb állásfoglalását vagy döntését igénylik,
- f) szükség szerint határoz a 154. § (2) bekezdésben írt, a Zsinati Tanács hatáskörébe utalt ügyekben.

(3) A Zsinat a veszélyhelyzet megszűnését megelőzően a (2) bekezdés szerinti felhatalmazását visszavonhatja.

174. § A Zsinat Elnökségi Tanácsa tevékenységéről rendszeresen, a Zsinati Tanács és a Zsinat ülésén, annak hiányában a zsinati tagok részére ad tájékoztatást.

175. § (1) Veszélyhelyzet idején az egyházkerület elnöksége határozatával a törvényi rendelkezésektől eltérhet, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(2) Az egyházkerületi elnöksége a 124. § (2) bekezdés h), k), r) pontokban írt ügyek kivételével jogosult határozni az egyházkerületi közgyűlés, valamint az egyházkerületi tanács hatáskörébe sorolt ügyekben.

(3) Az egyházkerületi közgyűlés a veszélyhelyzet megszűnését megelőzően az egyházkerület elnöksége (1) bekezdés szerinti felhatalmazását visszavonhatja.

(4) Az egyházkerületi elnökség tevékenységéről rendszeresen, az egyházkerületi közgyűlésen és az egyházkerületi tanács ülésén, annak hiányában az egyházkerületi közgyűlési tagok részére ad tájékoztatást.

176. § (1) Veszélyhelyzet idején a kihirdetéstől a megszüntetésig terjedő időre az egyházmegye elnöksége határozatával a törvényi rendelkezésektől eltérhet, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(2) Veszélyhelyzet idején az egyházmegye elnöksége a 95. § (2) bekezdés a), b) és c) pontokban, valamint a 95. § (3) bekezdés j) és k) pontokban írtak kivételével jogosult határozni az egyházmegyei közgyűlés, valamint az egyházmegyei tanács hatáskörébe tartozó ügyekben.

(3) Az egyházmegyei közgyűlés a veszélyhelyzet megszűnését megelőzően az egyházmegye elnöksége (1) bekezdés szerinti felhatalmazását visszavonhatja.

(4) Az egyházmegye elnöksége a tevékenységéről rendszeresen az egyházmegyei közgyűlésen, egyházmegyei tanácsülésen, annak hiányában az egyházmegyei közgyűlés tagjai részére ad tájékoztatást.

177. § (1) Veszélyhelyzet idején az egyházközség elnöksége határozatával a törvényi rendelkezésektől eltérhet, és egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.

(2) Veszélyhelyzet idején az egyházközség elnöksége az 50. § h) pont kivételével jogosult határozni a presbitérium hatáskörébe tartozó ügyekben.

(3) A presbitérium a veszélyhelyzet megszűnését megelőzően az egyházközség elnöksége (1) bekezdés szerinti felhatalmazását visszavonhatja.

(4) Az egyházközség elnöksége tevékenységéről rendszeresen tájékoztatja a presbitérium tagjait.

178. §. (1) A Zsinati Elnökségi Tanács, az egyházkerületi elnökség, az egyházmegyei elnökség és az egyházközségi elnökség a 173-177. §-ban írt jogköreit az egyház zavartalan működésének biztosítása érdekében – a szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan – gyakorolhatja.

(2) A 172-177. §-ban írt veszélyhelyzeti rendelkezések alkalmazása a veszélyhelyzet kihirdetésétől a megszüntetéséig terjedő időben történhet.

VI. RÉSZ

VEGYES RENDELKEZÉSEK

179. § Amennyiben e törvény egy tisztség tekintetében a választhatóságához meghatározott szolgálati időt ír elő, úgy a jelölés időpontjában a megkezdett szolgálati év teljes évnek számít.⁸²

180. § (1) Az 1994. évi II. törvény 1995. január 1-jén lép hatályba.

(2) Az 1996. évi II. törvény 1996. június 1-jén lép hatályba.

(3) A 2001. évi II. törvény 2002. március 1-jén lép hatályba.

(4) A 2002. évi III. törvény 2002. július 1-jén lép hatályba.

(5) Az alaptörvény kihirdetésével lép hatályba, az alábbi kivételekkel:

a) 1967. évi II. tc. és az 1990. évi I. tc. alapján megválasztott testületek és tisztségviselők a ciklus lejártáig hivatalukban maradnak.

b) ezzel egyidejűleg hatályát veszti az 1967. évi II. tc. és az ahhoz fűződő Vhu. azzal, hogy a tc. 41–50. §-a és a Vhu. 46–53. §-ban írt rendelkezései az új választójogi törvény megalkotásáig érvényben maradnak.

181. § (1) Az **1994. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatának 10. ülészsaka. Hatályba lépett 1995. január 1-jén.

(2) Az **1996. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatának 17. ülészsaka. Az 1996. évi II. törvény a jogszabály az alábbi szakaszokat módosította: 30-43. §.

(3) A **2001. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 13. ülészsaka. A 2001. évi II. törvény 2002. március 1. napján lépett hatályba. A 2001. évi II. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 28. § (1) bekezdés, 40. § (1)-(2) bekezdés, 40/A. §, 40/B. §, 40/C. §, 44. § (1)-(2) bekezdés, 46. § (2) bekezdés, 84. § (1) bekezdés, 88. § (1) bekezdés, 114. § (1) bekezdés.

(4) A **2002. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatának 15. ülészsaka. A 2002. évi III. törvény 2002. július 1. napján lépett hatályba. A 2002. évi III. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 4. §, 10. §, 11. § (1) bekezdés, 12. §, 21. § (2)-(3) bekezdés, 33. § (3) és (7) bekezdés, 34. § (1), (3), (4) bekezdés, 35. §, 37. § (1) bekezdés, 47. §, 49. § (1) bekezdés, 58. §, 78. § (1) bekezdés, 79. § (3) bekezdés, 82. § (4) bekezdés f) pont, (5) bekezdés h) pont, 95. § (3) bekezdés b) pont, 99. § (1) bekezdés, 112. §, 113. § (4) bekezdés i) pont, 117. § (1) bekezdés, 124. § (1) bekezdés, (2) bekezdés k) és m) pont, 127. § (1)-(3) bekezdés, 128. §, 133. § e), k), l) pont, 135. § (1), (2) bekezdés, 136. §, 137. § (2) bekezdés, 142 § (1)-(6) bekezdés, 148. § (2) bekezdés, 149. § (1) és (2) bekezdés, 153. § (2) és (4) bekezdés, 154. § (2) bekezdés d) pont, 155. § (1) bekezdés, 158. § (2) bekezdés, 159. §, 165. §, 168. §, 172. §.

(5) A **2005. évi VII. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 8. ülészsaka. A törvény kihirdetésére 2005 decemberében került sor. A 2005. évi VII. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 32. § (2) bekezdés, 36. §, 40. § (2) bekezdés, továbbá a 32. § (6) bekezdést iktatta be.

(6) A **2006. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 9. ülészsaka. A törvény kihirdetésére 2006 szeptemberében került sor. A 2006. évi I. törvény az alábbi szakaszt iktatta be: 135. § (2) bekezdés c) pont.

(7) A **2006. évi IV. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2003. február 28-án megnyílt XII. Zsinatának 10. ülészsaka. A törvény kihirdetésére 2006 decemberében került sor. A 2006. évi IV. törvény az alábbi szakaszt módosította: 153. §.

(8) A **2010. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 6. ülészsakán született ZS.-95/2010.11.18. számú zsinati határozata. A 2010.

⁸² A 172. §-t a 2002. évi III. törvény módosította.

évi III. törvény 2011. január 1. napján lépett hatályba. A 2010. évi III. törvény az alábbi szakaszt módosította: 19. §.

(9) A **2012. évi IV. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 11. ülészakán született ZS.-239/2012.11.16. számú zsinati határozata. A 2012. évi IV. törvény 2012. november 15. napján lépett hatályba. A 2012. évi IV. törvény az alábbi szakaszt módosította: 13. § (1) bekezdés.

(10) A **2012. évi V. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 11. ülészakán született ZS.-240/2012.11.16. számú zsinati határozata. A 2012. évi IV. törvény 2012. november 15. napján lépett hatályba. A 2012. évi IV. törvény az alábbi szakaszt módosította: 30. § (2) bekezdés, továbbá az alábbi szakaszokat helyezte hatályon kívül: 31. §, 32. §.

(11) A **2013. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 12. ülészakán született ZS.-274/2013.04.25. számú zsinati határozata. A 2013. évi II. törvény 2013. július 1. napján lépett hatályba. A 2013. évi II. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 3. §, 9. §, 30. § (1) bekezdés, 91. § (1) bekezdés e) pont, (3) bekezdés, 99. § (4) bekezdés, 127. § (3) bekezdés, továbbá az alábbi szakaszt iktatta be: 95. § (3) bekezdés i) és r) pont, valamint az alábbi szakaszokat helyezte hatályon kívül: 91. § (1) bekezdés g) pont.

(12) A **2013. évi VIII. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2009. február 25-én megnyílt XIII. Zsinatának 13. ülészakán született ZS.-334/2013.11.15. számú zsinati határozata. A 2013. évi VIII. törvény 2014. január 1. napján lépett hatályba. A 2013. évi VIII. törvény az alábbi szakaszt módosította: 21. § (4) bekezdés, továbbá az alábbi szakaszt iktatta be: 22. § (3) bekezdés.

(13) A **2015. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 3. ülészakán született ZS.-22/2015.11.19. számú határozata. A 2015. évi I. törvény 2015. november 19. napján lépett hatályba. A 2015. évi I. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 141. § (4) bekezdés, 142. §.

(14) A **2016. évi III. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 4. ülészakán született ZS.-54/2016.05.11. számú határozata. A 2016. évi III. törvény 2016. május 11. napján lépett hatályba. A 2016. évi III. törvény az alábbi szakaszt módosította: 151. §, továbbá az alábbi szakaszt iktatta be: 142. § (4) c) pont.

(15) A **2017. évi IV. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 10. ülészakán született ZS.-21/2017.11.22. számú határozata. A 2017. évi IV. törvény 2018. január 1. napján lépett hatályba. A 2017. évi IV. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 47. §, 156. § (2) bekezdés, továbbá az alábbi szakaszt helyezte hatályon kívül: 155. § (3) bekezdés.

(16) A **2019. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 13. ülészakán született ZS.-21/2019.04.10. számú határozata. A 2019. évi II. törvény 2019. április 11. napján lépett hatályba. A 2019. évi II. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 142. § (8) bekezdés, továbbá az alábbi szakaszokat iktatta be: 5/A. §, 22. § (4) bekezdés, 142. § (6) bekezdés b) pont.

(17) A **2020. évi I. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 15. ülészakán született ZS.-4/2020.06.11. számú határozata. A 2020. évi I. törvény 2020. 06. 11-én lép hatályba. A 2020. évi I. törvény az alábbi szakaszokat módosította: 91. § (1) bekezdés h), i) és j) pontja, 119. § (1) bekezdés f), g) és h) pontja; továbbá az alábbi szakaszokat iktatta be: V. rész IX. fejezetének 172-178. §-ai; a jelenlegi 172. § számozása 179. §-ra, a jelenlegi 173. § 180. §-ra, a jelenlegi 174. § 181. §-ra változik.

(18) A **2020. évi II. törvényt** megállapította a Magyarországi Református Egyház 2015. február 25-én megnyílt XIV. Zsinatának 16. ülészakán született ZS.-28/2020.11.18. számú határozata. A 2020. évi II. törvény 2020. november 19-én lép hatályba. A 2020. évi II. törvény az alábbi szakaszt módosította: 172. § (1) bekezdés.